

LOMA

Ini Sa Igsulat I Pabelo Diyà Sa Medoo Etaw TegeLoma

Ini Denu Sa Igsulat I Pabelo Diyà Sa Medoo TegeLoma

Na, Loma sa ngadan sa dakel menuwa diyà sa tanà Italiya. Ego anay, diyà Loma sa kenà i Sulutan Sisal eg-ugpà. Kagdi sa eg-ipat sa medoo liyu tanà nekeulingut diyà sa dagat pinengadanan da Méditeliya.

Duen medoo balangan etaw eg-ugpà diyà sa menuwa Loma. Owoy duen ma medoo etaw epgigtuu diyà si Hésus eg-ugpà dahiya. Iya sa ungayà i Pabelo mangay lumengen diyà kenagda, dodox nelugay dé endà egkegaga di duu enù ka duen sa takà eg-alang kenagdi. Huanan di, migsulat egtulon diyà kenagda sa ungayà di lumengen, owoy ungayà di ma lumagbas dutu tanà Espaniya dò anì egtulù ma dutu sa Mepion Tegudon denu si Hésus Kelistu.

Na, diyà siini sulat, tigtu egselepanget i Pabelo sa ukit ta kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà ta daa epgigtuu, beken danà sa medoo liyu egbaelan ta.

Ini Sa Edungan Kagi I Pabelo Diyà Sa Medoo TegeLoma

1 ¹Na, si Pabelo a egsulat ini i diyà keniyu. Aken sa egsugùsuguen i Hésus Kelistu, owoy hinemilì di aken salu di anì takà a tumulon sa Mepion Tegudon i Nemula denu si Kelistu.

²Na siini Mepion Tegudon, iya sa igpasad i Nemula ego anay owoy sa igpesulat di diyà sa medoo tegesugkow di diyà sa libelu. ³Ini sa Mepion Tegudon denu sa Datù ta si Hésus Kelistu Anak i Nemula. Neetaw kagdi i diyà tanà danà di miglesut diyà sa tugod i Dabid, sa datù ego anay. ⁴Tigtu ma Nemula kagdi i, enù ka danà sa dakel tunung igpehaa ego i Nemula mig-enaw kenagdi sa ego di nematay, iya sa tandà Anak i Nemula Hésus Kelistu i sa Datù ta. ⁵Danà i Hésus migpeangay kenak, dakel sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenak. Owoy egsuguen di ma aken salu di anì tuluen ku sa medoo etaw

diyà sa langun balangan tanà anì mangunut da ma diyà kenagdi danà da egpigtuu. Huenan di, tigtu meolò Hésus i. ⁶Na, kiyu i tegeLoma, nekelapeg yu ma dé diyà siini medoo etaw egpigtuu, enù ka inumow i Nemula ma kiyu anì mebaluy kiyu ma dé sa etaw i Hésus Kelistu.

⁷Huenan di, egsulat a diyà keniyu i etaw tegeLoma eghiduwan i Nemula. Hinemilì di ma kiyu anì kiyu sa etaw di.

Na, egsimbà a anì mekehaa yu sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula owoy sa melanih keugpà yu danà sa Emà ta si Nemula owoy si Datù Hésus Kelistu ma.

Ini Sa Kesimbà I Pabelo

⁸Na, ini sa muna tulonen ku diyà keniyu. Eg-looen ku Nemula i denu keniyu, enù ka apiya dutu mediyù dò duen dé medoo etaw neketiig denu sa kepigtuu yu diyà si Hésus. Egdinegen i Nemula sa kesimbà ku danà i Hésus Kelistu eg-antang kenita. ⁹Netiigan i Nemula doo eg-imeten ku taman sa egkegaga ku egtulù sa Mepion Tegudon denu sa Anak di, owoy netiigan di ma takà ku kiyu isimbà. ¹⁰Egsimbà a takà anì mekeangay a diyà keniyu amuk mebaluy diyà kenagdi, enù ka nelugay dé nealang sa keipanaw ku eg-angay diyan. ¹¹Dakel sa ungayà ku mesehaa ki anì itulù ku keniyu sa igtulù sa Metiengaw Suguy i Nemula kenak anì kumeeles sa kepigtuu yu, ¹²enù ka ungayà ku ma setabangay ki anì kumeeles sa kepigtuu ta langun.

¹³O medoo duma ku egpigtuu, ungayà ku metiigan yu medoo gulè sa penemdem ku mangay diyà keniyu hedem, dodoo duen sa nekealang kenak. Ungayà ku tumulù a diyan anì dumuen dema etaw migtuu danà sa ketulù ku kenagda, lagà sa medoo etaw beken Hudiyu diyà sa liyu menuwa egpigtuu dé danà sa ketulù ku. ¹⁴Enù ka duen sa lagà dakel utang ku diyà sa langun balangan etaw, owoy iya sa ukit ku egbayad sa utang ku sa ketegudon ku diyà kenagda denu si Kelistu. Meketegudon a diyà sa langun balangan etaw, iling ka sa etaw tegesugud ataw ka sa tegetuduk, iling ka etaw milantek ataw ka sa endà milantek. ¹⁵Huenan di, dakel sa ungayà ku mekeangay a diyan anì tumegudon a ma diyà keniyu i etaw tegeLoma.

Ini Denu Sa Mepion Tegudon

¹⁶Apiya tukéey, endà memalaan a tumulon sa Mepion Tegudon denu si Hésus, enù ka amuk duen etaw egpigtuu diyà sa Tegudon, iling ka etaw Hudiyu taman sa etaw beken Hudiyu, mealukan da doo danà sa dakel egkegaga i Nemula. ¹⁷Endà ma memalaan a tumulù sa Mepion Tegudon enù ka iya sa kenà i Nemula egpetiig diyà kenita sa egoh di egpetiengaw kenita diyà sa kehaa di amuk egpigtuu ki, enù ka duen sa kagi i Nemula

igpesulat, guwaen di, "Iya sa etaw kumelalù taman melugay sa etaw migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di."^a

Egbulitan I Nemula Sa Etaw Épê Salà

¹⁸Na si Nemula diyà langit, igpetiig di dé tigtu pigtamayan di sa medoo etaw egbael medaet owoy endà eg-adat kenagdi, enù ka eg-alangen da sa tuu tegudon diyà sa pedu da danà sa adat da medaet.

¹⁹Pigtamayan di kagda enù ka endà epgigtuuwen da duu sa tegudon denu si Nemula igpetiig di diyà kenagda sa melemu metiigan etaw. ²⁰Egoh anay egoh i Nemula migbael siini tanà taman ini egoh di, netiigan doo sa langun etaw kagdi sa tigtu Nemula épê dakel egkegaga endà meelut di, enù ka hinaa ta sa langun pineduen di apiya di pa endà egkehaa ta duu sa palas di. Huenan di, endà mebaluy di amuk guwaen sa etaw endà duen Nemula i. ²¹Dodoo apiya di pa metiigan da duen Nemula i, tapay doo endà eg-adatan da duu owoy endà ma eg-looen da duu egoh di egtabang kenagda. Huenan di, endà milantek sa penemdem da enù ka lagà nedilungan sa penemdem da enù ka endà egketiigan da duu sa tuu tegudon kedu si Nemula. ²²Guwaen da dò milantek sa penemdem da, dodoo endà duen di polo sa netiigan da. ²³Sinambian da sa kepenemula da, huenan di endà dé eg-adatan da duu Nemula i épê dakel egkegaga owoy melalù, dodoo iya polo sa egenemulawen da sa binaelan da éhê egoh-egoh sa etaw melemu mematay ataw ka sa inetaw éhê egoh manuk ataw ka uled tanà ataw ka tigtu uled.

²⁴Danà da endà eg-adat si Nemula, ininiyugan di dé kagda anì baelan da sa langun balangan medaet egkeiyapan sa pedu da. Tigtu mekemala iya wé egbaelan da diyà sa lawa da. ²⁵Meked da migtuu sa tuu tegudon denu si Nemula, enù ka butbut polo sa egpangunutan da. Egenemulawen da sa medoo binaelan i Nemula daa owoy eg-adatan da ma, dodoo endà epgigtuuwen da duu Nemula i sa migbael sa langun taman. Kagdi sa Nemula meolò taman melugay. Amin.

²⁶Na, danà da eg-eked epgigtuu diyà si Nemula, huenan di ininiyugan di kagda anì egbaelan da sa langun uyot da medaet. Upama sa bayi, meked da sumawa sa maama, dodoo sawaen da polo sa duma da bayi enù ka nesuwì sa adat da. ²⁷Hediya ma nesuwì sa adat sa maama, enù ka tigtu dakel sa uyot da sumawa sa duma da maama. Tigtu mekemala iya wé egbaelan da diyà sa duma da maama. Huenan di, endà mekeiwod da sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà sa lawa da danà sa egbaelan da medaet.

²⁸Guwaen da dò endà miulan sa kepigtuu da diyà si Nemula, huenan di pinandayà di dé kagda anì medaet sa penemdem da owoy tigtu da

^a 1:17 Basa ko Habakuk 2:4

egbael sa medaet.²⁹ Iya daa sa egpenemdemen da sa langun balangan medaet egbaelan da. Egkeilayaman da sa langun taman duma da owoy metelam-am da ma. Takà da egkeselepuh, owoy tegeimatay da, owoy egsesigbolowoy da ma, owoy butbuten da ma. Melemu da mael medaet diyà sa duma da owoy ngolomen da ma,³⁰ owoy egsumbungens da ma sa duma da. Egkelepuhan da Nemula i owoy endà ma eg-adatan da duu sa duma da. Owoy egpedakelen da ma kagda owoy egpeolòolò da ma. Owoy takà da egpenemdeme sa medoo balangan medaet egbaelan da. Owoy endà ma eg-unutan da duu sa uyot sa lukes da.³¹ Endà ma dé duen sa netiigan da sa mepion adat, owoy endà ma petuuwen da duu sa igpasad da. Owoy endà duen sa pedu da diyà sa duma da owoy endà ma mehidu da.³² Apiya di pa netiigan da pigtamayan i Nemula sa langun etaw egbael medaet éhè iya wé tinulon ku, eg-uman da doo egbael medaet. Owoy beken iya daa, dodox mepion polo diyà kenagda amuk meilingan sa medoo liyu etaw sa adat da medaet.

Ini Sa Denu Sa Kepigtamay I Nemula Mekeuma Diyà Etaw

2 ¹⁻² Na, netiigan ta tigtu nesugat sa kepigtamay i Nemula sa etaw egbael medaet. Dodox taa yu, kiyu i etaw egsigbolow sa liyu etaw, endà duen sa pesuwan yu egsigbolow kenagda enù ka medaet ma doo sa niyu adat. Huenan di, amuk egsigbolowen yu kagda, sigbolow yu ma dé sa niyu adat enù ka nesetepeng doo sa adat yu anan medaet.³ Yoko egpenemdeme duu mekeiwod yu sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà sa etaw egbael medaet sa egsigbolowen yu. Mepigtamayan yu ma doo enù ka nesetepeng sa adat yu medaet.⁴ Lagà egpeulanen yu sa kehidu i Nemula keniyu owoy sa ketaes tali di. Dodox penemdeme yu polo sa pesuwan di eghidu keniyu, enù ka ungayà di meekedan yu sa adat yu medaet.

⁵ Dodox metegas polo sa ulu yu, owoy endà ma meiyap yu umeked sa adat yu medaet. Huenan di, meumanan polo sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà keniyu amuk meuma siedò agdaw di migtamay etaw. Amuk meuma iya wé, mehaa sa langun etaw tigtu metudà sa kepigtamay di.⁶ Enù ka ibegay di diyà sa uman sebaen etaw sa untung da nesugat diyà sa binaelan da egoh anay, iling ka mepion ataw ka medaet.⁷ Duen etaw egpeeleesen da sa mepion adat, enù ka eg-angat-anggatan da sa mepion mesakem da kani diyà si Nemula owoy sa keolò di kenagda owoy sa egoh da mekeugpà dutu kenà di dò taman melugay. Tuu ma doo, amuk mepion sa egbaelan etaw, mebegayan i Nemula doo kagda sa lalù endà meelut di.⁸ Dodox sa duma etaw, egpenemdemen da sa hagda daa uyot owoy endà egpigtuuwen da duu sa tuu tegudon, dodox egpangunutan da polo sa medaet egbaelan da. Huenan di, endà tukéey di daa sa kebulit i Nemula kenagda, dodox mebegat polo sa kepigtamay di kenagda.⁹ Tigtu

dakel sa lihay mekeuma diyà sa langun etaw egbael medaet, labi pa sa etaw Hudiyu taman sa etaw beken Hudiyu.¹⁰ Dodox sa langun etaw egbael mepion, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu, pedakelen i Nemula doo kagda owoy oloen di ma kagda, owoy mebegayan da ma sa melanih pedu.¹¹ Enù ka sa langun etaw, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu, nesetepeng da doo diyà sa kehaa i Nemula.

¹² Na, netiigan sa medoo Hudiyu sa igsugù i Nemula diyà sa uledin igsugkow i Mosis egoh anay. Huenan di, amuk egbael da medaet, mepigtamayan i Nemula doo kagda danà sa uledin di. Dodox sa medoo etaw beken Hudiyu, endà netiigan da duu sa uledin igsugkow i Mosis. Amuk mael da medaet, mepigtamayan i Nemula ma doo kagda, apiya di pa beken sa uledin sa itepeng di kenagda.¹³ Enù ka beken iya daa sa etaw metiengaw diyà sa kehaa i Nemula sa medoo etaw egdinegdineg sa uledin, dodox ini polo sa etaw petiengawen di sa etaw egbael sa igsugù diyà sa uledin di.¹⁴ Apiya di pa endà netiigan sa medoo etaw beken Hudiyu duu sa uledin igsugkow i Mosis, duen doo sa egoh da egpekepangunut diyà sa igsugù di uledin, enù ka duen diyà sa pedu da sa lagà egtulù kenagda denu sa mepion egbaelan da. Huenan di, apiya di pa endà netiigan da duu sa uledin i Mosis, duen doo sa uledin diyà sa pedu da.¹⁵ Danà iya wé egbaelan da, netiigan ta igtulù sa pedu da sa igsugù sa uledin, enù ka netiigan da doo diyà sa pedu da sa mepion ataw ka sa medaet. Upama, amuk egbael da sa mepion, netiigan da doo mepion sa egbaelan da; dodox amuk egbael da medaet, netiigan da ma medaet sa egbaelan da.¹⁶ Huenan di, amuk meuma siedò agdaw hinemilì i Nemula, si Hésus Kelistu sa tumukaw sa binaelan sa langun etaw, taman sa penemdem da iglidung da. Hediya ma sa igtulù ku diyà siini Mepion Tegudon eg-uwit-uwiten ku.

Ini Denu Sa Etaw Hudiyu Owoy Sa Uledin Igsugkow I Mosis

¹⁷ Na, kiyu i medoo duma ku etaw Hudiyu, egpeolòlò yu kéen danà yu Hudiyu sa etaw hinemilì i Nemula owoy egSaligan yu ma sa uledin igsugkow i Mosis anì kumetiengaw yu diyà sa kehaa i Nemula, owoy egpedakelen yu ma kiyu enù ka guwaen yu dò kiyu daa sa etaw i Nemula.¹⁸ Guwaen yu ma dò netiigan yu sa uyot i Nemula diyà etaw, owoy tigtu yu ma neketiig eghemilì sa egbaelan yu mepion enù ka netulù yu danà sa uledin i Nemula igsulat.¹⁹ Owoy guwaen yu ma meketulù yu sa liyu etaw anì metiigan da Nemula i, enù ka lagà yu gaa sa legdaw anì melegdawan yu sa penemdem sa etaw tegebael salà eg-ugpà diyà deleman.²⁰ Owoy guwaen yu ma meketulù yu sa medoo etaw kulang penemdem, enù ka lagà yu gaa mistelu owoy lagà da batà egtuluen yu. Guwaen yu ma dò milantek yu owoy anan tuu sa tegudon egketiigan yu enù ka igsalig i Nemula sa uledin di diyà keniyu.²¹ Ay! Kiyu i tegetulù

sa liyu etaw, dodox maen di ya endà egtuluen yu duu sa niyu pedu? Upama, egtulù yu guwaen yu, "Yoko egpenakaw wa," dodox kiyu, tegepenakaw yu ma doo. ²²Egtulù yu ma, guwaen yu, "Yoko egbigà ya." Dodox kiyu, bigaen yu ma doo. Tigtu egkelepuh yu ma sa medoo inetaw egpenemulawen sa etaw beken Hudiyu, dodox egdalem yu ma doo diyà sa dalesan tinaguan inetaw anì menakaw yu polo. ²³Egpeolòlò yu denu sa kepangunut yu diyà sa uledin i Nemula igsugkow i Mosis, dodox pineumàumaan yu polo Nemula i danà yu egtipay sa uledin di. ²⁴Duen sa kagi i Nemula igpesulat egoh anay denu keniyu, guwaen di, "Danà kedaet sa adat yu, kiyu i etaw Hudiyu, huenan di egsumbungan sa medoo etaw beken Hudiyu Nemula i."^b

²⁵Na kiyu i etaw Hudiyu, migpekelaing yu ipat anì metandaan yu kiyu sa etaw i Nemula. Huenan di, milantek iya wé kepekelaing yu ipat amuk tigtu yu egpangunut diyà sa medoo uledin i Nemula igsugkow i Mosis. Dodox amuk egtipay ki sa uledin di, lagà ki doo sa etaw beken Hudiyu endà migpekelaing ipat. ²⁶Hediya ma, amuk tigtu egpangunut sa etaw beken Hudiyu diyà sa uledin i Nemula, metuuwan doo Nemula i diyà kenagdi apiya di pa endà migpekelaing di ipat. ²⁷Huenan di, amuk egpangunut sa etaw beken Hudiyu diyà sa uledin i Nemula, egtandaan di doo nesugat sa kepigtamay i Nemula diyà keniyu i medoo Hudiyu, enù ka apiya di pa kiyu sa etaw migsakem sa uledin di owoy migpekelaing yu ma ipat, egtipay yu doo sa uledin di.

²⁸Na, beken iya sa tigtu etaw Hudiyu sa etaw netandaan danà di migpekelaing ipat, enù ka beken iya sa tandà di etaw i Nemula. ²⁹Dodox ini polo sa etaw i Nemula sa etaw tigtu egpangunut diyà kenagdi. Owoy ini sa tandà di sa pedu da pinelumanan i Nemula danà sa Metiengaw Suguy di, beken sa tandà binaelan da diyà sa lawa da daa. Amuk egpangunut sa etaw diyà si Nemula, mebaluy endà meolò di etaw, dodox si Nemula polo sa umolò kenagdi.

Ini Sa Sagbi I Pabelo Denu Sa Lantek Sa Etaw Hudiyu

3 ¹Na amuk hediya, lagà endà duen lantek ké, kami i etaw Hudiyu, owoy lagà ma endà duen sa lantek sa kepekelaing ké ipat. ²Dodox duen doo sa dakel lantek di, enù ka kami i etaw Hudiyu sa muna sinaligan i Nemula sa kagi di egoh anay.

³Apiya di pa duen duma ké etaw Hudiyu endà egpigtuu da diyà sa kagi i Nemula, tapay doo endà mehalì sa igapasad di enù ka kesaligan Nemula i. ⁴Apiya di pa butbuten sa langun etaw diyà tanà, anan tuu doo sa langun kagi i Nemula. Enù ka duen sa kagi igsulat i Datù Dabid egoh anay denu si Nemula, guwaen di,

^b 2:24 Basa ko Isayas 52:5

“O Nemula, anan tuu sa inikagi ko,
huenan di mehaa sa ketudà ko.

Apiya di pa egtipuwen ka etaw, tapay doo tumaban ka.”^c

⁵⁻⁷Na, duen kéen etaw guwaen da dò mepion diyà si Nemula amuk takà da egbael medaet owoy butbuten da, enù ka amuk hauwen sa liyu etaw sa egbaelan da medaet, meketiig da doo tigtu metudà polo sa egbaelan i Nemula owoy anan tuu polo sa kagi di. Duen ma etaw guwaen da dò endà metudà Nemula i amuk pigtamayan di kagda danà da egbael medaet, enù ka mehaa ta gaa sa metudà adat i Nemula danà sa medaet egbaelan da. Dodoor tigtu endà tuu iya wé penemdem da, enù ka upama amuk endà pigtamayan i Nemula duu kagda, tuu endà metudà di, agulé amuk endà metudà di, endà duen sa egkegaga di migtamay sa langun etaw egbael medaet. Dodoor, metudà polo Nemula i owoy tigtu tuu duen sa egkegaga di migtamay sa medoo etaw egbael medaet. ⁸Duen ma etaw egtipu kenak, guwaen da dò itulù ku mepion gaa amuk egbael ki medaet anì mehaa ta sa mepion. Dodoor tigtu neamu iya wé penemdem da, huenan di mekesugat doo sa kepigtamay i Nemula mekeuma diyà kenagda danà iya wé medaet kagi da.

Tegesalà Sa Langun Etaw

⁹Na, taa yu hih. Endà tuu di eglowon sa etaw Hudiyu diyà sa etaw beken Hudiyu, enù ka tuu doo sa inikagi ku giina diyà keniyu denu sa egoh ta anan ki neudipen diyà salà, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu. ¹⁰Duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Apiya sebaen, endà duen etaw tigtu metiengaw diyà sa kehaa i Nemula.

¹¹ Endà duen etaw egpeketiig si Nemula.

Owoy endà ma duen etaw dakel sa pedu di egpangunut diyà si Nemula.

¹² Ininiyugan sa langun etaw Nemula i, owoy anan da egbael medaet. Apiya sebaen, endà duen etaw metiengaw sa adat di.”^d

¹³ “Tigtu medaet sa kagi da,
lagà sa mahù eglesut diyà sa lebeng neukaan.

Butbuten da,
owoy lagà kehemued uled sa ketipu da etaw
enù ka pesakitan da sa pedu duma da.”^e

¹⁴ “Iya daa sa eglesut diyà sa ebà da sa ketubad da duma da
enù ka tigtu da melepuh diyà sa duma da.”^f

¹⁵ “Owoy dakel ma sa pedu da mimatay.

^c 3:4 Basa ko Isalem 51:4 ^d 3:10-12 Basa ko Isalem 14:1-3; 53:1-3 ^e 3:13 Basa ko Isalem 5:9; 140:3 ^f 3:14 Basa ko Isalem 10:7

¹⁶ Sumalà dé sa angayan da egtimbul,
egpedaetan da sa keugpà sa medoo etaw
owoy tegepelihay da ma duma da.

¹⁷ Enù ka endà netiigan da duu sa ukit denu sa melanih pedu.”^g

¹⁸ “Owoy endà ma eg-adatan da duu Nemula i.”^h

¹⁹ Na, netiigan ta dé igpesulat i Nemula sa uledin di anì mekepangunut sa medoo Hudiyu migsakem uledin di. Huenan di, amuk meuma sa agdaw egoh i Nemula migtamay kenagda, endà duen tayu etaw mekesagbì diyà kenagdi enù ka anan da neketipay. Endà duen etaw meketulon sa pesuwan di endà mepigtamayan di amuk diyà sa taengan i Nemula, enù ka anan da nesalà. ²⁰Huenan di, endà duen etaw kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà di egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, enù ka duen doo sa kenà di neketipay. Dodox ibegay i Nemula sa uledin di anì metiigan ta sa salà ta danà ta mineketipay.

Kumetiengaw Sa Etaw Diyà Sa Kehaa I Nemula Danà Da Egpigttuu

²¹ Na, igpetiig i Nemula dé diyà kenita sa ukit di egpetiengaw kenita diyà sa kehaa di. Beken danà ta egpangunut diyà sa uledin di sa kepetiengaw di kenita, dodox tinulon di dé sa ukit di egpetiengaw kenita danà sa igpesulat di diyà si Mosis owoy sa medoo duma tegesugkow di egoh anay. ²²Petiengawen i Nemula kita diyà sa kehaa di amuk egyptuu ki diyà si Hésus Kelistu. Sumalà dé sa etaw, mebaluy kumetiengaw da diyà sa kehaa i Nemula danà da egyptuu, enù ka endà duen tayu etaw metampilan di. ²³Enù ka sa langun etaw, anan da nesalà, owoy endà duen etaw meolò i Nemula enù ka kulang sa kepionon ta langun. ²⁴Dodox danà sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita, petiengawen di doo kita diyà sa kehaa di. Pinelagà di kita sa etaw endà migbael salà, enù ka linaun i Hésus Kelistu kita diyà sa salà ta. ²⁵Hinemili i Nemula kagdi anì tigtuwan di sa salà ta danà sa depanug di miglesut egoh di nematay anì mekepeuloy sa salà ta amuk egyptuu ki diyà kenagdi. Iya sa binaelan i Nemula anì metiigan ta mekesugat sa kepitamay di diyà sa etaw nesalà. Egoh anay metaes pelà sa tali i Nemula owoy lagà egpandayaen di sa salà egbaelan etaw. ²⁶Dodox ini egoh di endà dé egpandayaen di duu sa salà ta enù ka igpebaba di dé diyà si Hésus. Huenan di, ipetiig i Nemula diyà kenita tigtu metiengaw sa binaelan di, owoy mebaluy kumetiengaw ki ma diyà sa kehaa di amuk egyptuu ki diyà si Hésus.

²⁷Huenan di, endà duen sa pesuwan ta egpeolòlò denu sa kepeuloy i Nemula sa salà ta, enù ka beken iya sa pesuwan di egpeuloy sa salà ta danà ta egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, dodox igpeuloy

^g 3:15-17 Basa ko Isayas 59:7-8 ^h 3:18 Basa ko Isalem 36:1

di dé sa salà ta danà ta polo egpigtuu diyà si Hésus. ²⁸Huenan di endà duen sa pesuwan ta egpeolòolò, enù ka netiigan ta ini daa sa ukit ta kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà ta egpigtuu diyà si Hésus, beken danà sa kepangunut ta diyà sa uledin. ²⁹Yoko egpenemdem duu etaw Hudiyu daa sa etaw i Nemula, enù ka mebaluy doo etaw i Nemula sa langun etaw, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu. ³⁰Enù ka sebaen daa Nemula i, owoy petiengawen di sa langun etaw diyà sa kehaa di amuk egpigtuu da diyà si Hésus, iling ka sa etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu. ³¹Amuk ipeuloy di sa salà ta danà ta egpigtuu, yoko egpenemdem duu inekedan ta dé sa tapay uledin igsugkow i Mosis egoh anay. Dodox, meumanan polo sa kepangunut ta diyà sa uledin danà ta dé egpigtuu diyà si Hésus.

Kumetiengaw Ablaham I Diyà Sa Kehaa I Nemula Danà Di Egpigtuu

4 ¹Na, mepion amuk penemdemem ta Ablaham i tupù ta. Ngadan inedungan sa egoh di migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula? ²Enù di ya, mig-edung danà sa egbaelan di mepion? Dodox beken, enù ka upama amuk migketiengaw danà di egbael mepion, mebaluy egpeolòolò kéen mikagi, guwaen di, “Tigtu a metiengaw, aken i.” Dodox endà mebaluy di amuk peolòolò diyà si Nemula. ³Netiigan ta doo iya wé enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Migpigttuu Ablaham i diyà si Nemula, huenan di migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigttuu di.”ⁱ

⁴Upama, amuk duen sa etaw eggalebek, endà binegayan di uloy sa sukay di, dodox mekuwa di sa sukay di danà sa galebek di. ⁵Hediya ma, beken iya sa pesuwan ta kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà sa mepion egbaelan ta egsaligan ta, dodox kumetiengaw ki polo diyà sa kehaa di amuk egsalig ki diyà si Nemula, sa tegepetiengaw etaw nesalà. ⁶Hediya ma sa tinulon i Datù Dabid denu sa etaw neanggan danà di pinetiengaw i Nemula owoy nepeuloyon ma salà danà di egpigtuu, beken danà sa binaelan di mepion. ⁷Guwaen i Dabid,

“Tigtu meanggan sa langun etaw amuk ipeuloy i Nemula sa salà da,
owoy endà dé metulengan di duu.

⁸ Tigtu meanggan da ma
amuk endà dé duen sa salà da diyà sa kehaa i Nemula
enù ka kinedanan di dé.”^j

⁹Na, beken sa medoo etaw Hudiyu daa migpekelaing ipat sa mekehaa sa kekeanggan tinulon i Dabid, dodox meanggan ma doo sa etaw beken Hudiyu apiya di pa endà migpekelaing da ipat. Netiigan ta iya wé, enù ka iya sa kagi i Nemula tinulon ku giina, guwaen di, “Migpigttuu Ablaham

ⁱ 4:3 Basa ko Génésis 15:6 ^j 4:7-8 Basa ko Isalem 32:1-2

i diyà si Nemula, huanan di migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di.”¹⁰ Iya sa egoh i Ablaham migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula sa egoh di endà pa migpekelaing ipat sa egoh di lagà etaw beken Hudiyu. ¹¹ Agulé migpekelaing dé ipat enù ka egtandaan di sa egoh di migketiengaw dé diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di egoh di endà pa nekelaingenan ipat. Huanan di, iya sa lagà tupù ta si Ablaham, kita i langun etaw epgigtuu diyà si Nemula, apiya di pa endà egpekelaing ki ipat, enù ka kumetiengaw ki doo diyà sa kehaa di danà sa kepigtuu ta. ¹² Hediya ma, si Ablaham sa tupù sa medoo etaw Hudiyu migpekelaing ipat. Beken sa kepekelaing da ipat sa egsaligan da anì kumetiengaw da diyà sa kehaa i Nemula, dodoo egsaligan da polo sa kepigtuu da iling sa kepigtuu i Ablaham egoh di endà pa migpekelaing ipat.

¹³ Egoh anay igaipasad i Nemula diyà si Ablaham owoy sa medoo tugod di meuma kani sa egoh da sumabà sa langun uwang tanà. Iya sa igaipasad di danà i Ablaham migpigtuu, beken danà sa kepangunut di diyà sa uledin igsugkow i Mosis, enù ka migketiengaw daa diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di. ¹⁴ Upama, amuk iya daa sa mebegayan sa igaipasad i Nemula sa etaw egpangunut diyà sa uledin di, endà dé duen sa ulan sa kepigtuu ta diyà si Nemula owoy endà ma dé meketuu sa igaipasad di, enù ka endà duen etaw tigtu mekepangunut diyà sa langun uledin di. ¹⁵ Pigtamayan i Nemula polo kita danà ta migtipay sa uledin enù ka endà megaga ta duu egpangunut. Mepion hedem amuk endà dé duen sa uledin anì endà duen sa kenà ta meketipay.

¹⁶ Huanan di, iya daa sa etaw mebegayan i Nemula sa igaipasad di sa etaw epgigtuu diyà kenagdi. Mebegayan ki danà sa mepion ketabang ipeuloy di diyà kenita anì tigtu mesakem ta kani, kita i langun tugod i Ablaham. Beken iya daa sa mekesakem sa medoo etaw Hudiyu egpangunut diyà sa uledin, dodoo mekelapeg ma sa langun etaw epgigtuu diyà si Nemula lagà sa kepigtuu i Ablaham, enù ka kagdi sa tupù sa langun etaw epgigtuu, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu. ¹⁷ Duen sa kagi i Nemula diyà si Ablaham igpesulat di, guwaen di, “Peemaen ku diyà keniko sa langun balangan etaw diyà siini sinukub langit.”^k Na, tuu iya wé, enù ka diyà sa kehaa i Nemula, anan da lagà anak i Ablaham sa langun balangan etaw epgigtuu diyà si Nemula. Na si Nemula sa pinigtuu i Ablaham, kagdi sa mekeenaw etaw nematay, owoy danà sa kagi di daa megaga di peduen sa endà pa mebaelan.

¹⁸ Na si Ablaham, apiya di pa lagà endà meketuu sa igaipasad i Nemula diyà kenagdi, epgigtuuwen di doo sa inikagi i Nemula. Eg-angat-angatan di doo sa egoh di kagdi sa metupù sa medoo etaw, enù ka igaipasad i Nemula sa egoh di umanak owoy medoo temù sa tugod

^k 4:17 Basa ko Génésis 17:5

di mekeiling kedoo bituen.¹ ¹⁹Dodoo egoh iya, magatus dé gepalay sa kelukes i Ablaham, owoy netiigan di endà dé mebaluy di umanak enù ka lukes dé owoy endà ma mekeeanak si Sala sawa di enù ka tapay dé endà eg-anak di. Gasama iya, mebagel doo sa kesalig di diyà si Nemula. ²⁰Endà neduwa sa pedu di denu sa igaipasad i Nemula diyà kenagdi, dodoo egkeeles polo sa kesalig di owoy eg-olò ma si Nemula, ²¹enù ka tigtu netiigan di megaga i Nemula egpetuu sa igaipasad di diyà kenagdi. ²²Huanan di, migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di.

²³ Apiya di pa iya sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, "Migketiengaw Ablaham i diyà sa kehaa i Nemula danà sa kepigtuu di," beken si Ablaham daa sa migketiengaw diyà sa kehaa i Nemula. ²⁴Dodoo igpesulat i Nemula iya wé anì metiigan ta mebaluy kumetiengaw ki ma langun amuk eggigtuu ki diyà kagdi, sa mig-enaw si Hésus sa Datù ta egoh di nematay. ²⁵Nematay Hésus i danà di migtigu sa salà ta. Agulé inenaw i Nemula anì petiengawen di kita diyà sa kehaa di.

Kumetiengaw Ki Diyà Sa Kehaa I Nemula Danà Sa Binaelan I Kelistu

5 ¹Na, netiigan ta dé pinetiengaw i Nemula kita danà ta eggigtuu diyà si Hésus Kelistu. Huanan di, endà dé nesekuntelà ki si Nemula, dodoo nesesebaen ki polo danà i Hésus Kelistu sa Datù ta. ²Danà sa kepigtuu ta diyà kenagdi, mebaluy dé mehaa ta sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà sa etaw di. Huanan di, meanggan ki dé enù ka eg-angat-angatan ta sa egoh ta mekeunut diyà sa senang i Nemula diyà langit kani. ³Dodoo beken iya daa sa pesawan ta meanggan, dodoo meanggan ki ma danà sa kelikutan egkeukitan ta ini egoh di, enù ka egketulù ki egtigkel danà sa lihay egkeukitan ta. ⁴Amuk metigkel ki sa kelikutan, metuuwan Nemula i diyà sa adat ta mepion. Owoy amuk metiigan ta iya wé, kumeelles ma doo sa pedu ta eg-angat-angat siedò mepion mesakem ta diyà langit. ⁵Endà mesemek ki migtuu enù ka ipetuu i Nemula doo sa eg-angat-angatan ta, enù ka netiigan ta dakel sa kehidu di kenita danà sa Metiengaw Suguy di igbegay di diyà kenita.

⁶Taa Yu sa ketabang i Nemula diyà kenita. Egoh ta endà pa eggigtuu, endà mekebael ki sa mepion anì mealukan ki. Dodoo egoh di neuma sa agdaw hinemilì i Nemula, nematay doo Kelistu i anì launen di kita i tegebael salà. ⁷Na, netiigan ta tigtu melikut amuk peimatay sa etaw anì mealukan di sa duma di, apiya di pa metiengaw etaw sa duma di. Enday ta duu, duen kéen sa etaw mekebael iya wé amuk tigtu mepion etaw sa duma di sambian di. ⁸Dodoo si Nemula, igpehaa di dé sa dakel kehidu di kenita, enù ka apiya di pa kita sa tegebael salà, nematay doo Kelistu i anì launen di kita diyà sa kepigtamay i Nemula etaw.

¹ 4:18 Basa ko Génesis 15:5

⁹Na, amuk egpetiengawen i Nemula kita diyà sa kehaa di danà sa kinepatay i Kelistu, uman pa dakel doo sa ketabang di kenita ini egoh di enù ka alukan di kita diyà sa kepigtamay di mekeuma kani diyà sa etaw egbael salà. ¹⁰Egoh anay nesekuntelà ki si Nemula, dodox danà sa kinepatay sa Anak di neseloyuk ki dé si Nemula. Amuk neseloyuk ki dé ini ego di, netiigan ta tigtu alukan di kita kani diyà sa kepigtamay di etaw, enù ka neenaw Kelistu i ego di nematay. ¹¹Owoy beken iya daa, dodox tigtu ki dé meanggan enù ka egtabangan i Nemula kita danà i Hésus Kelistu sa Datù ta, enù ka danà sa binaelan di neseloyuk ki dé si Nemula.

**Mepigtamayan Sa Etaw Danà Sa Salà I Adam,
Dodox Melalù Sa Etaw Danà I Kelistu**

¹²Na, ini sa pesuwan di duen sa salà diyà tanà enù ka danà sa salà binaelan sa sebaen daa etaw ego anay, si Adam. Danà sa salà binaelan di, duen ma sa kepatay etaw. Iya sa pesuwan di egkematay sa langun etaw ini ego enù ka nelengon ki egbael salà. ¹³Egoh anay ego di endà pa duen sa uledin i Nemula igsugkow i Mosis, tapay dé tegebael salà sa langun etaw. Dodox lagà endà egpenemdem i Nemula duu sa salà da, enù ka endà pa duen sa uledin di diyà kenagda. ¹⁴Gasama iya, edung sa ego i Adam taman sa ego i Mosis migsugkow sa uledin, neseinut-inut sa langun etaw nematay enù ka lagà datù ma sa kepatay etaw. Nematay da langun enù ka anan da duen salà, apiya di pa endà tinipay da duu sa uledin tinipay i Adam.

Apiya di pa medaet sa binaelan i Adam ego anay, duen doo sa lagà balà di, si Hésus Kelistu sa pineangay i Nemula diyà tanà. ¹⁵Dodox endà nesetepeng da, enù ka endà nesetepeng sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula danà i Kelistu owoy sa salà binaelan i Adam. Danà sa sebaen etaw si Adam, neseinut-inut sa langun etaw nematay danà sa salà binaelan di. Dodox uman pa dakel sa kehidu i Nemula kenita enù ka egtabangan di doo sa medoo etaw danà sa mepion binaelan sa sebaen etaw si Hésus Kelistu. Iya sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita. ¹⁶Hediya ma, endà nesetepeng di sa ketamanan sa salà binaelan i Adam owoy sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula. Danà sa salà binaelan sa sebaen etaw si Adam, mekeuma sa kepigtamay i Nemula diyà sa langun etaw. Dodox apiya di pa medoo sa salà binaelan ta, petiengawen i Nemula doo kita danà sa ketabang ipeuloy di. ¹⁷Apiya di pa neseinut-inut sa langun etaw nematay danà sa salà sa sebaen etaw si Adam, tigtu mepion doo sa mehaa ta danà sa binaelan sa sebaen etaw si Hésus Kelistu. Sumalà dé sa etaw sumakem sa ketabang ipeuloy i Nemula, kumetiengaw ki doo diyà sa kehaa di owoy mebegayan ki ma sa lalù endà meelut di, owoy mekeunut ki ma kenagdi kumedatù.

¹⁸ Netiigan ta mepiptamayan sa langun etaw taman melugay danà sa salà binaelan i Adam. Dodoo danà ma sa metiengaw binaelan i Hésus Kelistu, mebegayan ki polo sa lalù endà meelut di owoy petiengawen i Nemula kita. ¹⁹ Endà migpangunut Adam i diyà sa igsugù i Nemula, huanan di nekebael salà sa langun etaw. Dodoo danà i Hésus Kelistu migpangunut diyà si Nemula, mebaluy doo kumetiengaw sa medoo etaw diyà sa kehaa i Nemula.

²⁰ Apiya di pa takà egbael salà sa medoo etaw egoh anay, igpesulat i Nemula doo sa uledin di anì metiigan da meumanan sa salà da danà da egtipay sa uledin. Dodoo apiya di pa meumanan sa salà ta, meumanan ma doo sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita. ²¹ Apiya di pa neseinut-inut da nematay sa langun etaw danà da neudipen diyà salà, igpehaa i Nemula doo sa dakel ketabang di diyà kenita, enù ka egpetiengawen di kita diyà sa kehaa di anì mebegayan ki sa lalù endà meelut di danà i Hésus Kelistu sa Datù ta.

Duen Sa Magtu Lalù Ta Danà I Nemula

6 ¹Na, amuk egbakem ki dé sa dakel ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita, duen keen sa etaw guwaen di dò mepion amuk muman ki mael salà anì meumanan ma sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula diyà kenita. ²Dodoo tigtu endà tuu iya wé, enù ka endà mebaluy di muman ki mael salà, enù ka lagà ki dé sa etaw nematay nekedan dé sa tapay adat ta tegebael salà. ³Netiigan yu doo egoh ta migpebautis diyà wayeg, egtandaan ta sa egoh ta nesesebaen si Kelistu. Huanan di, egoh di nematay, lagà ki ma nekeunut kenagdi nematay. ⁴Amuk egpebautis ki, lagà ki nekeunut kenagdi nematay owoy lagà ki ma nekeunut kenagdi egoh di iglebeng. Hediya ma, egpekeunut ki ma kenagdi egoh di mig-enaw danà sa dakel egkegaga i Nemula sa Emà di, anì mekebael ki sa mepion danà sa magtu lalù igbegay di diyà kenita.

⁵Danà ta nekeunut si Kelistu egoh di nematay, huanan di mekeunut ki ma doo kenagdi diyà sa keenaw di. ⁶Netiigan ta egoh i Kelistu igtutuk diyà sa kayu ighbugsud, lagà nekeunut ma igtutuk dahiya sa tapay pedu ta anì mematay. Huanan di, nekedan dé sa pedu ta tegebael salà, owoy endà ma dé neudipen ki diyà sa adat ta medaet, ⁷enù ka amuk nematay sa etaw, nelaun dé diyà salà.

⁸ Amuk lagà ki nekeunut si Kelistu egoh di nematay, nekeunut ki ma doo kenagdi egoh di mig-enaw, enù ka dumuen ma sa magtu lalù ta nekeiling sa hagdi. ⁹Netiigan ta mig-enaw Kelistu i owoy endà dé mematay di uman enù ka endà dé duen sa megaga sa kepatay etaw diyà kenagdi. ¹⁰Segulè daa nematay owoy endà dé muman di mematay, huanan di nekeatu dé diyà sa egkegaga salà danà sa kinepatay di. Owoy nehagtay dé ini egoh di anì takaan di mael sa mepion kenà i Nemula metuuwan.

¹¹ Hediya ma diyà keniyu, penemdem yu nekedan dé egkegaga sa salà diyà kenita danà ta nekeunut si Kelistu egoh di nematay. Owoy nebegayan ki ma dé sa magtu lalù anì metuuwan Nemula i diyà sa langun egbaelan ta mepion danà ta nesesebaen si Hésus Kelistu.

¹² Huenan di, yoko egpeunut duu sa pedu yu tegebael salà anì endà dé mangunut yu diyà sa medaet uyot sa lawa ta egkematay. ¹³ Owoy yoko ma egpandayà duu sa lawa yu tegebael medaet, dodoxo pesabai yu polo sa lawa yu diyà si Nemula anì mekebael yu sa adat metiengaw, enù ka linaun di dé kita diyà sa kepatay ta owoy egbegayan di ma kita sa magtu lalù endà meelut di. ¹⁴ Endà dé duen egkegaga sa salà diyà kenita, enù ka endà dé egsaligan ta duu sa kepangunut ta diyà sa uledin igsugkow i Mosis, dodoxo iya polo sa egsaligan ta sa ketabang i Nemula ipeuloy di diyà kenita.

Pinelagà Di Udipen Sa Ukit Kepangunut Ta

¹⁵ Na, duen kéen etaw guwaen di dò manan ki mael salà enù ka iya sa egsaligan ta sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula, beken sa kepangunut ta diyà sa uledin. Dodoxo tigtu endà mebaluy di iya wé. ¹⁶ Enù ka netiigan yu doo sumalà dé sa egkeiyapan yu umunut, lagà yu sa udipen di.

Upama, amuk salà sa egkeiyapan yu umunut, meudipen yu doo dahiya owoy mekeangay yu ma diyà sa kepatay taman melugay. Dodoxo amuk si Nemula polo sa unutan yu, mebaluy kagdi sa datù yu owoy kumetiengaw yu ma diyà sa kehaa di. ¹⁷ Egoh anay lagà yu neudipen diyà salà. Dodoxo tigtu egpesalamat a diyà si Nemula enù ka nesambian dé sa adat yu ini egoh owoy tigtu yu ma dé egpangunut diyà sa tuu tegudon sinakem yu. ¹⁸ Nelaun yu ma dé diyà sa tapay adat yu medaet owoy endà dé neudipen yu diyà salà, dodoxo lagà yu dé udipen i Nemula tegebael sa metiengaw adat.

¹⁹ Iya sa pesuwan di iga peligad ku diyà udipen siini ketulù ku diyà keniyu anì melemu metiigan yu. Egoh anay lagà yu neudipen danà sa uyot yu medaet owoy egpandayaen yu ma sa lawa yu egbael medaet owoy takà yu ma eg-uman egbael medaet. Dodoxo ini egoh di, pesabai yu dé sa lawa yu diyà si Nemula anì meumanan sa egbaelan yu mepion kenà i Nemula metuuwan. ²⁰ Egoh anay egoh yu neudipen diyà salà, endà duen sa pedu yu apiya tukéey eg-unut diyà sa adat metiengaw.

²¹ Owoy endà ma duen sa mepion untung yu danà sa binaelan yu egoh anay, siedò medaet adat yu egkemalaan yu dé ini egoh di, enù ka iya daa sa metebowon sa etaw egbael medaet sa kepatay di taman melugay. ²² Dodoxo ini egoh di, linaun i Nemula dé kita diyà sa salà anì mebaluy ki dé udipen i Nemula. Amuk hediya, dakel sa untung ta enù ka megaga ki mangunut diyà sa uyot di owoy mebegayan ki ma sa lalù endà meelut di.

²³ Amuk duen etaw eg-unut diyà sa uyot di tegebael salà, iya sa untung

mesakem di sa kepatay taman melugay. Dodoo ini polo sa ipeuloy i Nemula sa lalù endà meelut di danà di nesesebaen ki si Hésus Kelistu sa Datù ta.

Nekelaun Ki Diyà Sa Uledin

7 ¹O medoo duma ku egpigtuu, tapay doo netiigan yu denu sa uledin ta, huenan di netiigan yu mekepangunut sa etaw diyà sa uledin taman sa egoh di nematay. Dodoo amuk mematay dé, endà dé mekepangunut di diyà sa uledin. ²Upama, ini sa uledin denu sa bayi épê sawa, endà mebaluy di sumawa dema amuk nehagtay pelà sa sawa di. Dodoo amuk nematay dé sa sawa di, mebaluy dé sumawa diyà sa sebaen ma maama enù ka nekelaun dé diyà sa uledin kesesawaay. ³Dodoo amuk sumawa diyà sa sebaen ma maama egoh di nehagtay pelawà sa sawa di, nekebigà dé sa bayi. Dodoo amuk nematay dé sa sawa di, beken dé bigà amuk sawaen di sa sebaen ma maama enù ka nekelaun dé diyà sa uledin kesesawaay.

⁴O medoo duma ku egpigtuu, hediya ma kita i etaw, enù ka egoh i Kelistu nematay diyà sa kayu igbugsud, nekeunut ki kenagdi nematay. Huenan di, endà dé metegel ki pepangunut diyà sa tapay uledin igsugkow i Mosis, dodoo iya polo mepangunutan ta si Kelistu sa inenaw i Nemula egoh di nematay, anì mebaelan ta sa mepion adat kenà i Nemula metuuwan. ⁵Egoh anay egoh ta pelà eg-unut diyà sa nita daa uyot, duen doo sa binaelan ta hinawidan sa uledin. Dodoo iya polo sa tigtu egkeiyapan ta egbael, enù ka hinawidan sa uledin. Huenan di, iya daa sa untung mesakem ta sa kepatay taman melugay enù ka takà ki egbael medaet. ⁶Dodoo danà ta dé nesesebaen si Hésus Kelistu, lagà ki dé nematay. Huenan di, endà dé neudipen ki diyà sa uledin enù ka linaun i Nemula kita. Egoh anay egoh ta egpangunut diyà sa tapay uledin igpesulat, endà mekegaga ki mael sa uyot i Nemula. Dodoo ini egoh di mekepangunut ki dé diyà sa uyot di danà sa ketabang sa Suguy di diyà kenita.

⁷Na, duen kéen etaw guwaen di dò uledin sa edungan sa kebael ta medaet. Dodoo tigtu endà tuu iya wé, enù ka amuk endà duen sa uledin, endà metiigan ta duu sa kenà ta egbael salà. Upama, amuk endà duen sa uledin eghawid sa kekesina, endà metiigan ta duu mesalà ki amuk egkesina ki. ⁸Dodoo egoh ku neketiig sa uledin eghawid sa kekesina, uman a polo egkesina enù ka iya sa ungayà pedu ku tumipay a sa uledin. Upama, amuk endà duen sa uledin, endà metiigan ta duu sa kenà ta mesalà. ⁹Egoh anay egoh ku endà neketiig sa uledin, guwaen ku dò endà duen salà ku. Dodoo egoh ku neketiig sa igsugù di diyà kenak, netiigan ku ma dé medaet sa egbaelan ku owoy metebowon a ma sa kepatay taman melugay danà sa salà ku. ¹⁰Iya sa pesuwan i Nemula

migbegay sa uledin anì tigtu ki melalù amuk endà meketipay ki. Dodox tebowen a polo sa kepatay taman melugay danà ku migtipay sa uledin di. ¹¹Neakalan a doo danà sa pedu ku medaet, enù ka apiya di pa egpangunut a hedem diyà sa uledin anì mekesakem a sa mepion, tebowen a doo sa kepatay taman melugay danà ku migtipay sa uledin.

¹²Endà duen sa medaet nekeamut diyà sa uledin igbegay i Nemula. Anan mepion polo owoy tigtu metudà ma. ¹³Huenan di, yoko egpenemdem duu meumawan ki sa kepatay taman melugay danà sa mepion uledin i Nemula. Endà tuu iya wé, enù ka meumawan ki polo sa kepatay taman melugay danà ta migtipay sa uledin di, anì metiigan ta tigtu medaet sa salà ta. Huenan di, danà sa mepion uledin di, metulù ki doo tigtu medaet sa ketipay ta uledin.

Egsegilaway Sa Medaet Uyot Ku Owoy Sa Mepion

¹⁴Na, netiigan ta anan mepion sa uledin enù ka kedu diyà sa Suguy i Nemula. Dodox etaw a daa owoy takà a egbael salà, huanan di lagà a neudipen diyà salà. ¹⁵Endà egketiigan ku duu sa egbaelan ku takà. Apiya di pa ungayà ku mael sa mepion, endà doo egkebaelan ku duu, enù ka iya polo sa egbaelan ku sa medaet egkelepuhan ku. ¹⁶Amuk egbaelan ku sa medaet endà egkeiyapan ku duu, iya sa tandà di neketiig a doo mepion sa uledin i Nemula. ¹⁷Huenan di, beken danà sa uyot ku sa egbaelan ku medaet, dodox neagak a polo diyà salà danà sa medaet uyot sa tapay pedu ku. ¹⁸Netiigan ku endà duen sa mepion diyà sa pedu ku, enù ka apiya di pa baelan ku hedem sa mepion, endà doo egkebaelan ku duu. ¹⁹Beken iya sa egbaelan ku sa mepion egkeiyapan ku hedem, dodox egbaelan ku polo sa medaet egkelepuhan ku. ²⁰Amuk egbaelan ku sa endà egkeiyapan ku duu, beken danà sa naken uyot iya wé, dodox danà polo sa medaet uyot sa tapay pedu ku.

²¹Ini sa egkebaelan ku takà. Amuk ungayà ku mael sa mepion, endà ma doo egkebaelan ku duu, enù ka tinabanan a sa uyot sa tapay pedu ku. ²²Dodox iya sa ungayà sa ugpu pedu ku mangunut a diyà sa uledin i Nemula. ²³Dodox, netiigan ku duen diyà sa lawa ku sa sebaen ma egsabà kenak, enù ka egsegilaway sa tapay pedu ku owoy sa mepion egkeiyapan sa pedu ku. Lagà a neudipen diyà sa medaet uyot sa tapay pedu ku anì mekebael a sa medaet uyot sa lawa ku. ²⁴Aken sa etaw tigtu egkepasangan. Ungayà ku hedem duen etaw mekelaun kenak diyà sa egoh ku neudipen diyà salà, enù ka amuk eg-uman a egbael medaet, mekeangay a doo diyà sa kepatay taman melugay. ²⁵Dodox tigtu a egpesalamat diyà si Nemula, enù ka duen dé sa meketabang kenak, si Hésus Kelistu sa Datù ta.

Na, iya sa kelikutan ku. Apiya di pa dakel sa pedu ku hedem egpangunut diyà sa uledin i Nemula, takà a doo egbael medaet danà sa tapay pedu ku.

Si Kelistu Sa Mekealuk Kenita Diyà Sa Egoх Ta Neudipen Diyà Salà

8 ¹Huenan di, endà dé pigtamayan i Nemula duu kita danà ta nesesebaen si Hésus Kelistu. ²Enù ka danà ta nesesebaen si Hésus Kelistu, duen dé sa magtu lalù ibegay sa Suguy i Nemula diyà kenita. Huenan di, nelaun ki dé diyà sa tapay pedu ta tegebael salà, owoy endà ma dé meagak ki diyà sa kepatay taman melugay. ³Endà netabangan ki danà sa uledin igsugkow i Mosis, enù ka endà duen etaw mekegaga mangunut diyà sa langun uledin di. Dodox si Nemula polo sa egtabang kenita, enù ka pineangay di sa Anak di si Hésus Kelistu anì meetaw diyà tanà nekeiling kenita. Pinigtamayan di egoх di migbaba sa salà ta egoх di nematay diyà sa kayu igbugsud. Huenan di, nekedan dé sa egkegaga sa salà anì endà dé meudipen ki diyà salà. ⁴Iya sa binaelan i Nemula anì mekebael ki sa mepion iling sa igsugù di diyà sa uledin igsugkow i Mosis. Endà dé meagak ki sa uyot sa tapay pedu ta, enù ka egkeagak ki polo sa Suguy i Nemula anì baelan ta sa mepion.

⁵Na, sa medoo etaw egpeagak diyà sa uyot sa tapay pedu da, iya daa sa egpenemdemén da sa keunut da diyà sa medaet egbaelan etaw diyà tanà. Dodox sa etaw egpeagak diyà sa Suguy i Nemula, egpenemdemén da polo sa kepangunut da diyà sa uyot sa Suguy i Nemula. ⁶Amuk egpeagak sa etaw diyà sa tapay pedu da, meumawan da doo sa kepatay taman melugay. Dodox amuk egpeagak sa etaw diyà sa Suguy i Nemula, mehaa da doo sa pedu da metanà danà da neseloyuk si Nemula, owoy sakemen da ma sa lalù endà meelut di. ⁷Amuk iya daa sa egpenemdemén sa etaw sa medaet uyot sa tapay pedu di, egkuntelaen di Nemula i enù ka endà egpangunutan di duu sa uledin i Nemula enù ka endà egkegaga di duu egpangunut. ⁸Huenan di, amuk egpangunut sa etaw diyà sa tapay pedu di, endà duen sa sebaen mebaelan di mepion kenà i Nemula metuuwan.

⁹Dodox kita i, endà dé eg-unutan ta duu sa uyot sa tapay pedu ta, enù ka egpeagak ki polo diyà sa Suguy i Nemula danà di eg-ugpà diyà kenita. Dodox amuk duen etaw endà eg-ugpaan di sa Suguy di pineangay i Kelistu, beken kagdi sa etaw i Kelistu. ¹⁰Dodox amuk eg-ugpà Kelistu i diyà kenita, duen sa magtu lalù ta endà meelut di. Apiya di pa mematay sa lawa ta danà salà, melalù ki doo enù ka kumetiengaw ki dé diyà sa kehaa i Nemula. ¹¹Si Nemula sa mig-enaw si Hésus Kelistu egoх di nematay. Huenan di, amuk eg-ugpà sa Metiengaw Suguy di diyà kenita, apiya di pa mematay ki, enawen di doo kita kani owoy pelaluen di ma danà sa Suguy di eg-ugpà diyà kenita.

¹²Huenan di, o medoo duma ku epgigtuu, amuk eg-ugpaan ki sa Suguy i Nemula, mepangunutan ta sa uyot di, beken sa medaet uyot sa tapay pedu ta. ¹³Enù ka amuk egpangunutan ta daa sa uyot sa tapay pedu ta, meumawan ki doo sa kepatay taman melugay. Dodox, amuk ekedan ta sa

medaet uyot sa pedu ta danà sa ketabang sa Suguy i Nemula, mebegayan ki polo sa lalù endà meelut di,¹⁴ enù ka anak i Nemula dé sa langun etaw egpeagak diyà sa Suguy di.¹⁵ Egoh i Nemula migpeugpà sa Suguy di diyà kenita, endà eg-udipenen di duu kita, dodoo eg-anaken di polo kita. Huenan di, endà nelimedangan ki lagà sa udipen, dodoo mebaluy dé umumow ki kenagdi si Emà enù ka inanak di dé kita.¹⁶ Owoy igpetiig sa Suguy di diyà kenita sa egoh ta dé inanak i Nemula.¹⁷ Huenan di, amuk kita sa anak di, mesakem ta kani sa langun mepion ibegay di diyà sa etaw di. Owoy sumalà dé sa ibegay di diyà si Kelistu, iya ma sa mekebegay di diyà kenita. Enù ka amuk egkepelihay ki ini egoh di danà ta egpigtuu diyà kenagdi, mekeunut ki ma doo sa senang di diyà langit.

Mekeunut Ki Kani Sa Senang I Nemula

¹⁸ Na, apiya di pa egkepelihay ki ini egoh di, netiigan ku doo melipengan ta iya wé amuk mehaa ta kani sa senang i Nemula diyà langit.¹⁹ Enù ka sa langun pineduen i Nemula, tigtu eg-angat-angatan da siedò agdaw tumebow kani egoh di ipehaa i Nemula sa medoo anak di.²⁰ Egoh anay endà duen nesugatan sa langun pineduen i Nemula diyà tanà. Beken danà sa hagda daa uyot iya wé, dodoo danà polo sa uyot di. Dodoo sa langun pineduen di lagà da tigtu eg-angat-angat sa egoh da mepulumanan kani.²¹ Apiya di pa takà da pelà egkematay sa langun pineduen di diyà tanà owoy lagà da pelà nepolot dahiya, launen i Nemula doo kagda kani amuk meuma siedò agdaw egoh sa medoo anak dimekelaun owoy mekeunut da ma sa senang di diyà langit.

²² Lagà sa bayi egskalan sa langun pineduen i Nemula diyà tanà, enù ka edung egoh anay taman ini egoh di egkepasangan da danà da eg-angat-angat sa egoh i Nemula meluman kenagda.²³ Beken kagda daa sa egkepasangan, dodoo egkepasangan ki ma, kita i anay etaw binegayan i Nemula sa Metiengaw Suguy di, enù ka eg-angat-angatan ta ma sa egoh ta sumakem kani sa magtu lawa ta endà egkematay owoy sa medoo langun taman ta danà ta anak i Nemula.²⁴ Netiigan ta dé sa egoh ta nealukan diyà sa kepigtamay di etaw, dodoo eg-angat-angatan ta pelawà sa egoh di ipetuu di iya wé. Upama amuk neketuu dé sa eg-angat-angatan ta, endà dé mangat-angat ki enù ka endà duen etaw eg-angat-angat sa neubus dé.²⁵ Dodoo amuk endà pa hauwen ta duu sa eg-angat-angatan ta, muman ki pelà mangat-angat danà sa ketaes tali ta.

²⁶ Na, egtabangan ma sa Suguy i Nemula kita i etaw endà duen egkegaga. Enù ka amuk endà egketiigan ta duu sa mepion egpegeniyen ta amuk egsimbà ki, isugkow di doo sa tigtu mepion denu kenita sa endà meikagi ta duu diyà sa nita kagi daa.²⁷ Netiigan doo sa Emà ta si Nemula sa langun penemdem ta owoy netiigan di ma sa penemdem sa Metiengaw Suguy di, enù ka neseunut sa egpegeniyen sa Suguy di denu kenita i etaw di owoy sa uyot i Nemula.

Meketaban Ki Amuk Mekeunut Ki Diyà Si Nemula

²⁸Na, netiigan ta dé sumalà dé sa nekeuma diyà kenita, iya sa ipeukit i Nemula diyà kenita anì upionen di kita i etaw eghidu kenagdi, sa inumow di danà sa tapay uyot di. ²⁹Egoh anay tapay dé netiigan di sa medoo etaw migtuu, owoy hinemilì di kita anì mekeiling ki diyà sa Anak di si Hésus Kelistu, enù ka ungayà di mesetelahadi ki anì si Hésus sa kakay ta langun. ³⁰Huenan di, kita i etaw hinemilì di, inumow di ma kita anì migtuu ki, owoy egpetiengawen di ma kita diyà sa kehaa di, owoy pedakelen di ma kita kani dutu langit dò.

³¹Na, amuk egpenemdem ki denu sa mepion binaelan i Nemula diyà kenita, metiigan ta doo endà dé duen sa mekeatu kenita enù ka tigtu duma ta Nemula i. ³²Taa yu sa binaelan i Nemula. Endà inalang di duu sa Anak di si Hésus Kelistu, dodox pineangay di polo diyà tanà anì mematay anì metigtuwan di sa salà ta. Amuk hediya sa kehidu di kenita, begayan di doo kita sa langun igpasad di. ³³Huenan di, sumalà dé sa etaw, endà megaga da duu kita tumipu, kita i etaw hinemilì i Nemula, enù ka pinetiengaw di dé kita diyà sa kehaa di. ³⁴Endà ma duen etaw meketulon sa pesuhan ta mepigtamayan, enù ka si Hésus Kelistu sa nematay anì tigtuwan di sa salà ta, owoy inenaw i Nemula dé, owoy pinnedakel di ma dé, enù ka egpennu dé denu kuwanan di diyà langit kenà di eg-antang kenita diyà si Nemula. ³⁵Huenan di, endà duen sa mekekeden kenita diyà sa kehidu i Kelistu. Sumalà dé sa mekeuma diyà kenita, iling ka sa kelikutan ataw ka kebukulan ataw ka kepelihayan, endà duen sa mekekeden kenita diyà sa kehidu di. Hediya ma, amuk tebowen ki bitil, ataw ka endà duen ginis ta, ataw ka tigtu nelimedangan ki, ataw ka meimatayan ki, tapay doo sa kehidu i Kelistu kenita. ³⁶Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“O Nemula, danà sa keunut-unut ké diyà keniko,
takà ké buyu eg-imatayan etaw,
enù ka diyà sa penemdem da,
lagà ké daa sa hinagtay kebilibili buyu sumbalien da.”^m

³⁷Dodox apiya di pa dakel sa kelikutan ta, endà doo melimedangan ki, dodox meanggan ki polo enù ka tumaban ki danà i Kelistu eghidu kenita. ³⁸⁻³⁹Netiigan ta dé endà duen sa mekekeden kenita diyà sa dakel kehidu i Nemula. Enù ka iling ka nehagtay ki pelà ataw ka mematay ki, tapay doo endà mekedan sa kehidu di kenita. Sumalà dé sa egsugùsuguen i Nemula diyà langit ataw ka sa medoo épê egkegaga diyà tanà, endà doo megaga da duu kumedan sa kehidu i Nemula kenita. Endà ma mekedan sa kehidu di kenita danà sa nekeuma diyà kenita ini egoh di, ataw ka danà sa

^m 8:36 Basa ko Isalem 44:22

mebaelan ta kani. Sumalà dé sa épê tunung, iling ka sa épê tunung diyà langit, ataw ka sa épê tunung kedu dalem tanà, ataw ka sumalà dé sa binaelan i Nemula, endà dé megaga da duu kumedian sa kehidu i Nemula kenita sa igpehaa di danà i Héesus Kelistu sa Datù ta.

Ini Denu Sa Etaw Hudiyu Hinemili I Nemula

9 ¹Na, duen ma sa tulonen ku diyà keniyu denu sa duma ku Hudiyu. Beken butbut ini i, enù ka eg-unut-unut a diyà si Kelistu. Netiigan ku ma tuu ini i, enù ka egpeagak a diyà sa Metiengaw Suguy i Nemula. ²Ini sa tulonen ku, tigtu a egkebukul temù danà sa medoo duma ku etaw Hudiyu endà epgigtuu diyà si Kelistu, owoy endà ma mekedan sa kedaet pedu ku. ³Amuk mebaluy daa, aken hedem sa neketangkà diyà si Kelistu owoy sa pigtamayan i Nemula ma danà sa salà duma ku tugod i Ablaham anì mealukan da diyà sa kepigtamay i Nemula. Dodox endà ma mebaluy di. ⁴Na, medoo sa igtabang i Nemula diyà sa etaw Hudiyu. Egoh anay hinemili di sa medoo tugod i Islaél anì meanak di kagda. Igpehaa di ma diyà kenagda sa dakel senang di anì metandaan sa egoh di eg-upgà diyà kenagda. Igpasad di ma sa ketabang di diyà kenagda, owoy duen ma sa uledin di igsugkow i Mosis diyà kenagda. Igtulù di ma sa mepion ukit da kepenemula kenagdi, owoy duen ma sa medoo liyu igpasad di mepion diyà kenagda. ⁵Owoy eglalag ma sa tupù da hinemili di egoh anay. Egoh i Kelistu sa Tigtu Datù ta neetaw diyà tanà, miglesut diyà sa medoo tugod da Hudiyu. Kagdi sa Nemula meolò ta taman melugay. Amin.

⁶Na, apiya di pa duen etaw Hudiyu endà epgigtuu da diyà si Kelistu, neketuu doo sa igpasad i Nemula diyà kenagda. Huenan di, apiya di pa anan da tugod i Islaél, beken langun da sa tigtu tugod di hinemili i Nemula. ⁷Hediya ma, endà ma hinemili i Nemula duu sa langun tugod i Ablaham, enù ka mig-ikagi diyà si Ablaham egoh anay, guwaen di “Iya daa sa tigtu tugod ko sa medoo tugod i Isak anak ko.”ⁿ ⁸Na, ini sa selepangan iya wé kagi i Nemula. Amuk miglesut Isak i danà i Ablaham epgigtuu diyà sa igpasad i Nemula, kita ma dé sa anak i Nemula danà ta ma epgigtuu diyà sa igpasad di, beken danà ta daa tugod i Ablaham. Huenan di, amuk epgigtuu ki diyà sa igpasad i Nemula, kita ma dé sa tigtu tugod i Ablaham. ⁹Iya sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham egoh anay, guwaen di, “Amuk meuma segepalay, baelan ku kiyu panduan enù ka umanak maama Sala i sawa ko.”^o

¹⁰Duen ma sa sebaen daa maama hinemili i Nemula diyà sa duwa anak i Libika egoh anay. Mig-anak seping Libika i, owoy sebaen i Isak daa sa emà da tupù ta. ¹¹⁻¹²Dodox egoh da buyu lumesut sa seping inobol di, mig-ikagi Nemula i diyà kenagdi, guwaen di, “Sa muna eglesut anak

ⁿ 9:7 Basa ko Génésis 21:12 ^o 9:9 Basa ko Génésis 18:10,14

ko, mebaluy kagdi sa egsugìsuguen sa hudihudi eglesut.”^p Iya sa kagi i Nemula egoh da endà pa eglesut sa anak di seping owoy egoh da ma endà pa egbael mepion ataw ka medaet. Binaelan i Nemula iya wé anì ipetiig di diyà kenita sa egoh di mighemilì etaw danà sa hagdi uyot daa, beken danà sa mepion egbaelan da. ¹³Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Iya sa tigtu eghiduwan ku si Hakob, beken si Isaw.”^q

¹⁴Na, duen kéen etaw guwaen di dò endà metudà sa egbaelan i Nemula enù ka eghemilien di daa sa sebaen etaw owoy endà eghemilien di duu sa liyu etaw. Dodox endà tuu iya wé, enù ka muni dé diyà si Nemula polo sa uyot di. ¹⁵Taa yu sa kagi i Nemula diyà si Mosis egoh anay, guwaen di, “Aken sa humemilì sa etaw tabangan ku, owoy aken ma humemilì sa etaw hiduwan ku.”^r ¹⁶Huenan di, netiigan ta dé endà duen sa etaw hemilien i Nemula danà sa hagda uyot daa ataw ka sa egbaelan da daa, dodox hemilien di polo danà sa kehidu di. ¹⁷Dodox taa yu sa kagi di diyà si Palo sa datù diyà tanà Igipitu egoh anay sa endà eghiduwan i Nemula duu, guwaen di, “Iya sa pesuwan di ungayaen ku kuna sa datù diyà Igipitu anì mehaa sa dakel egkegaga ku danà ku migtamay keniko, anì lumalag a diyà sa uwang tanà.”^s ¹⁸Huenan di, netiigan ta si Nemula sa eghemilì sa etaw eghiduwan di owoy egpandayaen di ma sa liyu etaw anì kumetegas sa ulu da.

¹⁹Na, amuk eghemilien i Nemula sa etaw eghiduwan di, duen kéen etaw diyà keniyu guwaen di dò endà metudà Nemula i amuk pigtamayan di sa etaw endà hinemilì di duu, enù ka endà duen etaw mekeeked sa uyot i Nemula. ²⁰Dodox taa yu sa kagi ku denu iya wé. Apiya sebaen, endà duen etaw mekesibolow si Nemula enù ka kita daa sa binaelan di. Endà mebaluy di sumigbolow sa kuden tanà diyà sa migpilpil kenagdi, upama guwaen di, “Maen di ya hediya sa kebael ko kenak?” ²¹Taa yu sa etaw tegebael kuden, kagdi doo sa humemilì sa kebael di. Apiya segetebeng daa tanà, baelan di sa metolol kuden, owoy baelan di ma sa endà metolol di danà sa ungayà di daa.

²²Hediya ma sa binaelan i Nemula. Apiya di pa pigtamayan di sa etaw tegebael salà egbulitan di anì ipehaa di sa dakel egkegaga di, endà doo patuluy di migtamay kenagda enù ka petaesen di pelà sa tali di diyà kenagda. ²³Iya sa binaelan di anì meketiig sa langun etaw tigtu mepion sa egbaelan di diyà sa medoo etaw eghiduwan di, enù ka hinemilì di kita egoh anay anì mekeunut ki kani sa senang i Nemula diyà langit. ²⁴Kita sa etaw hinemilì di. Beken daa kami etaw Hudiyu sa hinemilì di, dodox hinemilì di ma sa etaw beken Hudiyu. ²⁵Enù ka duen sa kagi igpesulat i Nemula diyà si Osiyas sa tegesugkow di egoh anay, guwaen di,

^p 9:11-12 Basa ko Génésis 25:23 ^q 9:13 Basa ko Malakiyas 1:2-3 ^r 9:15 Basa ko Éksodo 33:19 ^s 9:17 Basa ko Éksodo 9:16

“Mebaluy etaw ku siedò beken etaw ku egoh anay.

Owoy hiduwan ku sa medoo etaw sa endà pa nehiduwan ku duu
egoh anay.”^t

26 “Apiya di pa beken etaw ku gaa sa medoo beken Hudiyu dutu siedò
tanà,
mebaluy doo kagda sa etaw i Nemula,
sa Nemula melalù taman melugay.”^u

27 Duen ma sa kagi igpesulat i Nemula diyà sa tegesugkow di si Isayas
egoh anay denu sa medoo etaw Hudiyu tugod i Islaél, guwaen di,

“Apiya di pa tigtu medoo sa etaw tugod i Islaél lagà enay mantadan,
tukéey daa sa mealukan diyà sa kepigtamay i Nemula etaw;

28 enù ka meuma doo sa egoh di meelut sa tali di
owoy medelamet mekeuma sa kepigtamay di diyà sa langun
etaw.”^v

29 Duen ma sa kagi i Isayas egoh anay, guwaen di,

“Amuk endà eghiduwan i Nemula duu kita i Hudiyu,

sa Nemula épê dakel egkegaga,

endà dumuen sebaen etaw mesamà

enù ka mekesugsug ki langun

mekeiling sa medoo etaw nekesugsug egoh anay

dutu siedò menuwa Sodoma owoy menuwa Gomola.”^w

Eg-ekedan Sa Etaw Hudiyu Sa Kealuk I Nemula Kenagda

30 Na, netiigan ta dé ini i. Apiya di pa endà netiigan sa medoo etaw
beken Hudiyu sa ukit da kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula, duen doo
sa duma etaw diyà kenagda pinetiengaw i Nemula diyà sa kehaa di danà
da egpigtuu diyà si Kelistu. **31** Dodoo sa medoo tugod i Islaél, guwaen da
dò kumetiengaw da diyà sa kehaa i Nemula danà da egpangunut diyà
sa uledin igsugkow i Mosis, dodoo endà mebaluy di iya wé, enù ka endà
negaga da duu egpangunut sa langun uledin di. **32** Endà kumetiengaw da
diyà sa kehaa di, enù ka egsaligan da daa sa egbaelan da mepion enù ka
endà egpigtuu da diyà si Hésus Kelistu. Huenan di, lagà da nekedukul
diyà sa dakel batu diyà dalan. **33** Iya ma sa kagi i Nemula igpesulat,
guwaen di,

“Taa yu, duen sa batu itagù ku diyà sa menuwa Siyon sa menuwa
etaw Hudiyu.

Iya sa kenà da mekedukul owoy mekedagsà da ma.

Dodoo sumalà dé sa etaw sumalig diyà sa batu,
endà dé mebukul di danà sa kepigtuu di.”^x

^t 9:25 Basa ko Osiyas 2:23 ^u 9:26 Basa ko Osiyas 1:10 ^v 9:27-28 Basa ko Isayas 10:22-23 ^w 9:29 Basa ko Isayas 1:9 ^x 9:33 Basa ko Isayas 8:14; 28:16

10 ¹Na, o medoo duma ku epgigtuu, takà ku isimbà sa medoo duma ku etaw Hudiyu diyà si Nemula, enù ka ungayà ku hedem mealukan da ma diyà sa kepigtamay di. ²Netiigan ku tigtu meudes da egpangunut diyà sa tegudon da anì metuuwan Nemula i gaa diyà kenagda, dodoo endà netiigan da duu sa tuu tegudon. ³Endà ma egsakemen da duu sa ukit i Nemula egpetiengaw kenagda diyà sa kehaa di. Dodoo egsalig da polo diyà sa hagda kepangunut sa uledin, huenan di endà kumetiengaw da diyà sa kehaa i Nemula enù ka endà eg-unut da diyà sa ukit di egpetiengaw kenagda. ⁴Enù ka danà sa binaelan i Kelistu, endà dé duen ulan sa kepangunut ta diyà sa uledin, enù ka sa kepigtuu ta diyà kenagdi polo sa ukit i Nemula egpetiengaw kenita diyà sa kehaa di.

⁵Egoh anay igsulat i Mosis denu sa etaw kumetiengaw diyà sa kehaa i Nemula danà da egpangunut diyà sa uledin, guwaen di,

“Amuk tigtu egpangunut sa etaw diyà sa langun uledin i Nemula,
owoy amuk endà duen sebaen uledin tipayen di,
iya sa etaw mebegayan lalù endà meelut di.”^y

⁶Dodoo duen ma sa kagi i Nemula igpesulat denu sa ukit ta kumetiengaw diyà sa kehaa di danà ta epgigtuu diyà si Kelistu. Huenan di, endà mepion di amuk penemdemen ta duen sa etaw mebatun dutu langit dò anì angayen di Kelistu i. ⁷Hediya ma, endà ma mepion di amuk penemdemen ta duen sa etaw mangay bayà dò anì enawen di Kelistu i. Neamu iya wé penemdem, enù ka endà duen sa etaw mekebael iya wé.

⁸Dodoo duen ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Medapag dé diyà keniyu sa kagi i Nemula, enù ka diyà dé sa penemdemen yu owoy diyà sa ebà yu.”^z Hediya ma sa Mepion Tegudon egtulonen ké diyà keniyu denu sa kepigtuu ta diyà si Kelistu. ⁹Huenan di, amuk tulonen yu diyà etaw sa egoh i Hésus sa Tigtu Datù ta, owoy amuk tigtu pigtuuwen yu ma sa egoh i Nemula mig-enaw kenagdi egoh di nematay, mealukan yu doo diyà sa kepigtamay di. ¹⁰Enù ka kumetiengaw ki diyà sa kehaa i Nemula danà sa pedu ta epgigtuu, owoy mealukan ki ma diyà sa kepigtamay di danà ta egtulon sa kepigtuu ta. ¹¹Duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Sumalà dé sa etaw sumalig diyà kenagdi, endà dé mebukul di danà sa kepigtuu di.”^a ¹²Na, endà duen sa tayu etaw mehagtaw diyà sa kehaa i Nemula, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu, enù ka sebaen i Kelistu daa sa Datù ta. Huenan di, tigtu egtabangan di sumalà dé sa etaw eg-umow tabang diyà kenagdi. ¹³Hediya ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Sumalà dé sa etaw egpegeni tabang diyà si Datù, mealukan doo diyà sa kepigtamay i Nemula.”^b

¹⁴Dodoo endà mebaluy di mumow tabang sa etaw diyà si Datù amuk endà pelà epgigtuu di diyà kenagdi. Owoy endà ma mebaluy di migtuu

^y 10:5 Basa ko Lébitiko 18:5 ^z 10:8 Basa ko Dutilonomiyu 30:12-14 ^a 10:11 Basa ko Isayas 28:16 ^b 10:13 Basa ko Howil 2:32

sa etaw amuk endà dinegen di duu sa tegudon denu si Datù. Owoy endà ma mebaluy di dumineg sa tegudon amuk endà duen sa etaw mangay tumegudon. ¹⁵Owoy endà ma duen etaw mangay tumegudon amuk endà peangayen i Nemula duu. Dodox, duen doo sa etaw pineangay i Nemula anì tumegudon da, enù ka iya sa kagi di igpesulat, guwaen di, “Tigut meanggan sa medoo etaw amuk hauwen da sa ketebow sa tegeuwit sa Mepion Tegudon.”^c

¹⁶Dodox apiya di pa medoo sa etaw migdineg sa Mepion Tegudon, tukéey daa sa egpigtuu. Tuu ma doo sa kagi i Isayas sa tegesugkow i Nemula egoh anay, guwaen di, “O Datù Nemula, endà iseg di medoo etaw egpigtuu diyà sa tinegudon ké.”^d ¹⁷Huenan di, netiigan ta endà mekepigttu sa etaw taman endà dinegen da duu sa tuu tegudon, owoy iya daa sa tuu tegudon sa denu si Kelistu.

¹⁸Apiya di pa endà egpigtuu sa medoo Hudiyu, yoko egpenemdem duu endà netulonon da sa tuu tegudon. Dodox netulonon da doo, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Nekeseluh sa tegudon diyà sa uwang tanà,
owoy nekeuma dé diyà sa langun etaw.”^e

¹⁹Na, apiya di pa endà egpigtuu sa medoo tugod i Islaél, yoko egpenemdem duu endà neketiig da sa tegudon dinineg da, enù ka duen sa kagi i Nemula igsulat i Mosis egoh anay, guwaen di,

“Tabangan ku sa medoo etaw beken Hudiyu
anì suminu-sinu yu kani,
kiyu i etaw Hudiyu.

Owoy hiduwan ku ma sa medoo etaw endà neketiig kenak egoh anay
anì mulit yu kani.”^f

²⁰Na, tigut metumàmà sa kagi i Nemula igsulat i Isayas egoh anay denu sa etaw beken Hudiyu, guwaen di,

“Sa medoo etaw endà meketiig kenak egoh anay,
metiigan da aken i ini egoh di,
guwaen i Nemula.

Owoy apiya di pa endà eg-igsà da denu kenak,
migpehaa a doo diyà kenagda.”^g

²¹Dodox duen ma sa kagi i Nemula igpesulat denu sa medoo tugod i Islaél, guwaen di,

“Apiya di pa dakel sa ungayà ku hedem tumabang kenagda,
ekedan da polo aken enù ka tigut metegas sa ulu da.”^h

^c 10:15 Basa ko Isayas 52:7 ^d 10:16 Basa ko Isayas 53:1 ^e 10:18 Basa ko Isalem 19:4

^f 10:19 Basa ko Dutilonomiyu 32:21 ^g 10:20 Basa ko Isayas 65:1 ^h 10:21 Basa ko Isayas 65:2

Ini Sa Uyot I Nemula Denu Sa Etaw Hudiyu

11 ¹Na, apiya di pa duen tugod i Islaél endà epgigtuu da, yoko eggenemdem duu ininiyugan i Nemula dé kagda langun. Endà tuu iya wé, enù ka aken ma doo sa tugod i Islaél, owoy si Ablaham sa tupù ku, owoy tugod a ma sa sebaen tugod di si Bénhamin. ²Endà mebaluy di iniyugan i Nemula sa etaw di hinemili di egoh anay egoh di endà pa duen sa langun pineduen di. Netiigan ta iya wé, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat denu si Iliyas sa tegesugkow di egoh anay. Egsimbà Iliyas i diyà si Nemula danà sa medaet egbaelan sa medoo duma di tugod i Islaél, ³guwaen di, “O Nemula, inimatayan da dé sa medoo tegesugkow ko, owoy linukat da ma dé sa atung kenà ké eg-imatay hinagtay ibegay diyà keniko. Aken daen sa tegesugkow ko nesamà, owoy takaan da ma aken eglagbet anì meimatayan a ma.”ⁱ ⁴Dodoo beken si Iliyas daa sa eg-unut-unut diyà si Nemula, enù ka iya sa kagi i Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “Duen pa sa pitu ngibu etaw duma ko tugod i Islaél hinemili ku owoy endà dé penemulawen da duu sa inetaw pinengadanan Baal.”^j ⁵Na, hediya ma ini egoh di. Tukéey daa sa etaw Hudiyu epgigtuu diyà si Kelistu, enù ka hinemili i Nemula kagda danà sa mepion ketabang ipeuloy di. ⁶Enù ka amuk hemilien di kagda danà da egbael mepion, mebaluy endà dumuen ulan sa mepion ketabang ipeuloy di. Dodoo hinemili di polo kita danà sa mepion ketabang ipeuloy di, beken danà sa mepion egbaelan ta.

⁷Amuk tuu iya wé, netiigan ta dé ini i. Apiya di pa ungayà sa medoo tugod i Islaél kumetiengaw da diyà sa kehaa i Nemula danà da egpangunut diyà sa uledin igsugkow i Mosis, endà doo mekuwa da duu sa uyot da. Iya daa sa pinetiengaw i Nemula diyà sa kehaa di sa tukéey etaw Hudiyu hinemili di, dodoo metegas ulu polo sa medoo liyu etaw Hudiyu. ⁸Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat denu sa etaw endà epgigtuu, guwaen di,

“Pinetegas i Nemula sa pedu da
anì endà metiigan da duu sa tuu tegudon.

Apiya di pa duen mata da,
endà metiigan da duu sa eghauwen da,
owoy apiya di pa duen telinga da,

endà ma metiigan da duu sa egdinegen da.

Taman ini egoh di tapay doo iya sa adat da.”^k

⁹Hediya ma sa kagi i Datù Dabid egoh anay, guwaen di,
“Apiya di pa mepion sa ibegay i Nemula diyà kenagda,

ⁱ 11:3 Basa ko 1 Medoo Datù 19:10,14 ^j 11:4 Basa ko 1 Medoo Datù 19:18 ^k 11:8 Basa ko Dutilonomiyu 29:4; Isayas 29:10

lagà katal kenà da megapen doo iya wé
owoy lagà kaseb kenà da menabù.

Enù ka mekeuma sa kepigtamay i Nemula diyà kenagda kani.

¹⁰ Lagà da melangap anì endà metiigan da duu sa angayan da.

Owoy lagà mebugkug da ma danà sa kelikutan babaen da taman melugay.”¹

Ini Sa Uyot I Nemula Denu Sa Etaw Beken Hudiyu

¹¹ Apiya di pa eg-eked sa medoo Hudiyu egpigtuu diyà si Kelistu, yoko egpenemdem duu mepigtamayan da owoy endà mekepelikù da migtuu. Tigtu endà tuu iya wé, enù ka danà da nesalà egoh da endà egpigtuu, mebaluy doo duen polo sa medoo etaw beken Hudiyu alukan i Nemula. Iya sa pesuwan di alukan di kagda anì mesina sa medoo Hudiyu anì pelikù da ma migtuu. ¹²Huenan di dakel sa ketabang i Nemula diyà sa langun etaw diyà tanà danà sa salà etaw Hudiyu. Owoy danà da ma endà egsakem sa untung ibegay di hedem diyà kenagda, ibegay di polo diyà sa etaw beken Hudiyu. Apiya di pa mepion iya wé untung, uman doo mepion amuk pelikù da migtuu sa medoo Hudiyu.

¹³Duen sa ikagiyen ku diyà keniyu i etaw beken Hudiyu. Hinemilì i Nemula aken salu di anì tuluen ku kiyu sa kagi di. Tigtu a eg-udes egtulù keniyu, ¹⁴anì mesina sa medoo duma ku etaw Hudiyu anì migtuu da ma anì mealukan da diyà sa kepigtamay i Nemula. ¹⁵Dodoo danà i Nemula mig-iniyug diyà sa etaw Hudiyu, mebaluy dé mesesebaen da si Nemula sa medoo etaw beken Hudiyu. Apiya di pa mepion iya wé, uman doo mepion amuk pelikù migtuu sa etaw Hudiyu, enù ka lagà da etaw meenaw amuk nematay.

¹⁶ Na, lagà da epan igbegay diyà si Nemula sa medoo Hudiyu, enù ka amuk hagdi sa segetilos epan, hagdi ma doo sa langun metibulu epan. Diya ma, amuk si Nemula sa épê sa pesu kayu, hagdi ma doo sa langun panga di. Hediya ma si Nemula sa épê sa langun etaw Hudiyu, enù ka kagdi sa épê sa tupù da egoh anay, si Ablaham. ¹⁷Lagà sa kayu olibu eg-ipaten i Nemula sa medoo Hudiyu, dodoo duen sa duma panga di tinagped di. Dodoo kiyu i etaw beken Hudiyu, lagà yu sa panga kayu olibu endà hinemula kinuwa i Nemula daa owoy iya sa isumpat di diyà sa kenà di migtagped panga. Hediya ma, kiyu ma sa sumakem sa mepion ibegay di diyà sa etaw Hudiyu. ¹⁸Apiya di pa lagà panga kayu tinagped di sa medoo Hudiyu endà egpigtuu, yoko egpedakel duu kiyu diyà kenagda, enù ka lagà yu daa sa panga kayu igsumpat di diyà sa kayu olibu. Taa yu, hih, beken kiyu sa egpelenuk sa dalid di, dodoo nehagtay yu polo danà sa dalid di.

¹ 11:9-10 Basa ko Isalem 69:22-23

¹⁹Duen kéen etaw beken Hudiyu, guwaen di dò uman pa milagà ké diyà sa etaw Hudiyu, enù ka tinagped i Nemula kagda diyà siedò kayu olibu anì mekesambì ké. ²⁰Na, tuu kiyu sa igsambì di diyà sa etaw Hudiyu, dodoo tinagped di polo sa tigtu panga kayu olibu enù ka endà egpigtuu da diyà kenagdi. Igsambì di kiyu polo diyà kenagda enù ka egpigtuu yu dé. Huenan di, yoko egpeolòlò ya, dodoo hahaa yu, ²¹enù ka amuk tinagped i Nemula sa tigtu panga kayu olibu, labi pa endà tagpeden di kiyu i beken tigtu panga di amuk endà migtuu yu. ²²Huenan di, netiigan ta duen etaw eghiduwan i Nemula owoy duen ma etaw pigtamayan di, enù ka pigtamayan di sa etaw endà egpigtuu, dodoo eghiduwan di kiyu amuk takà yu egpigtuu. Dodoo amuk sumabuh yu migtuu, tagpeden di ma kiyu. ²³Apiya di pa tinagped di sa medoo Hudiyu diyà sa kayu olibu danà da endà egpigtuu, megaga di doo isumpat dema diyà sa tapay kenà da amuk migtuu da. ²⁴Dodoo kiyu i etaw beken Hudiyu, beken kiyu sa tigtu panga diyà sa kayu olibu, enù ka lagà yu daa sa panga kayu endà hinemula kinuwa di anì isumpat di diyà sa kayu eg-ipaten di, apiya beken iya sa adat ta isumpat. Amuk negaga i Nemula sa kesumpat di sa medoo liyu panga kayu diyà sa kayu olibu, labi pa endà megaga di duu isumpat dema sa tapay panga di.

Eghiduwan I Nemula Sa Langun Etaw

²⁵O medoo duma ku egpigtuu, ungayà ku metiigan yu sa egbaelan i Nemula iglidung di diyà etaw egoh anay, anì endà pedakelen yu duu kiyu diyà sa etaw Hudiyu. Metegas pelà sa ulu sa medoo duma etaw Hudiyu ini egoh di. Huenan di, endà migtuu da taman endà melengon da migtuu sa langun etaw beken Hudiyu hinemilì i Nemula. ²⁶Agulé, mealukan ma doo sa langun etaw tugod i Islaél, enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Dumuen sa tegealuk tumebow kedu diyà Siyon sa menuwa Hudiyu.

Kedanan di sa langun medaet egbaelan sa medoo tugod i Hakob.

²⁷Amuk egkedanan ku sa salà da, guwaen i Nemula,

iya pelà ipetuu ku sa tapay igaipasad ku diyà kenagda.”^m

²⁸Na, egkesekuntelà sa medoo etaw Hudiyu owoy si Nemula ini egoh di danà da endà egpigtuu diyà sa Mepion Tegudon. Huenan di, mebaluy dé mealukan yu, kiyu i etaw beken Hudiyu. Dodoo apiya di pa egkesekuntelà da si Nemula sa etaw Hudiyu, tapay doo eghiduwan di kagda, enù ka kagda sa etaw hinemilì di egoh di migpasad diyà sa medoo tupù da egoh anay. ²⁹Enù ka endà egkehalihalì sa penemdem i Nemula denu sa etaw hinemilì di owoy sa binegayan di mepion. ³⁰Na, kiyu i etaw beken Hudiyu, endà egpigtuu yu diyà si Nemula egoh anay, dodoo

^m 11:26-27 Basa ko Isayas 59:20-21

eghiduwan di dé kiyu ini egoh di danà sa medoo Hudiyu endà egpigtuu.
 31 Hediya ma, apiya di pa endà egpigtuu sa medoo Hudiyu ini egoh di,
 ipehaa i Nemula ma doo sa kehidu di kenagda mekeiling sa kehidu di
 kenyu. 32 Dodox danà sa salà ta, lagà binilanggu i Nemula sa langun
 etaw, iling ka etaw Hudiyu ataw ka beken Hudiyu, anì metiigan ta dakel
 sa kehidu di kenita amuk ipeuloy di sa salà ta.

Ini Sa Ego I Pabelo Mig-olò Si Nemula

33 Na, tigtu mepion temù sa egbaelan i Nemula diyà sa langun etaw.
 Endà duen etaw meketepeng sa kehidu di ataw ka sa netiigan di. Endà
 ma duen etaw meketiig sa penemdem di ataw ka sa ukit sa medoo
 egbaelan di. 34 Hediya ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Apiya sebaen, endà duen etaw meketiig sa penemdem i Nemula.

Owoy endà ma duen etaw meketulù kenagdi.”ⁿ

35 “Endà ma mebaluy di begayan ta kagdi
 anì dumuen sa utang di diyà kenita.”

36 Si Nemula sa migpeduen sa langun taman, owoy kagdi ma sa egsabà
 sa langun pineduen di, owoy kagdi sa meolò danà sa langun pineduen di.
 Huanan di, meolò Nemula i taman melugay. Amin.

Ini Sa Mepion Adat Sa Etaw Egpiptuu

12 ¹Huanan di, o medoo duma ku egpigtuu, ini sa isasà ku diyà
 kenyu enù ka tigtu dakel sa kehidu i Nemula kenita. Begayi yu
 kiyu diyà si Nemula anì meiyap yu egbael sa ipebael di kenyu sa egoh yu
 nehagtay pelà. Endà mebaluy di amuk duen sa medaet diyà sa egbaelan
 yu anì metuuwan Nemula i, enù ka iya sa mepion ukit yu egpenemula
 kenagdi. ²Yoko eg-ililing duu sa medaet adat sa etaw diyà tanà endà
 egpigtuu. Dodox pesambii yu polo diyà si Nemula sa penemdem yu anì
 kumetiengaw sa adat yu. Amuk hediya, metiigan yu doo sa uyot di denu
 kenyu, sa egbaelan yu mepion kenà di metuuwan owoy sa metiengaw
 adat yu endà mesigbolow di duu.

³Ini sa isasà ku diyà kenyu langun danà i Nemula migpeuloy diyà
 kenak sa egkegaga ku egtulù. Yoko egpenemdem duu uman pa mehagtaw
 yu diyà sa medoo duma yu, dodox pepion yu polo sa penemdem yu
 denu sa egkegaga igtukid i Nemula diyà kenyu danà sa kepigtuu yu.
⁴Duen medoo balangan langun taman diyà sa lawa ta, dodox endà
 nesetepeng sa egbaelan da langun. ⁵Hediya ma kita i etaw egpigtuu
 diyà si Kelistu. Apiya di pa medoo ki, sebaen daa sa lawa ta danà ta
 nesesebaen si Kelistu. Apiya di pa nesetigesa sa egbaelan sa uman sebaen
 etaw, nesesebaen ki doo tapay. ⁶Duen sa egkegaga igtukid i Nemula

ⁿ 11:34 Basa ko Isayas 40:13

diyà kenita, dodox endà nesetepeng sa egkegaga sa uman sebaen etaw. Huenan di, sumalà dé sa egkegaga igbegay di danà sa mepion ketabang ipeuloy di diyà kenita, pepionen ta sa keuwit ta. Upama, amuk binegayan di kuna sa egkegaga ko tumegudon sa kagi di, baeli ko doo danà sa kepigtuu ko. ⁷Amuk binegayan ka sa egkegaga ko tumabang sa duma ko epgigtuu, udes ka doo tabang. Amuk binegayan ka sa egkegaga ko tumulù sa kagi di, pepion ko ma sa ketulù ko. ⁸Amuk binegayan ka sa egkegaga anì peelesen ko sa kepigtuu duma ko, baeli ko doo iya wé. Amuk binegayan ka sa pedu ko metawag, tabangi ko doo sa etaw pubeli owoy petawag ka begay. Amuk binegayan ka sa egkegaga ko umipat sa medoo etaw epgigtuu, udesi ko doo sa keipat ko kenagda. Amuk binegayan ka sa egkegaga ko mulig sa etaw nepasangan, pepion ko doo sa pedu ko egbulig kenagda.

⁹Na, mepion amuk legkang diyà sa pedu ta sa kehidu ta duma ta, beken uloy ebà ta daa. Ekedu yu sa langun egbaelan medaet, dodox udesi yu unuti sa mepion adat. ¹⁰Tigtu yu sehiduway temù, enù ka setelehadiyay ki danà i Kelistu. Owoy temù yu ma sa uyot yu eg-adat sa duma yu. ¹¹Yoko pauken na, dodox pegelol yu polo eggalebek, owoy pebagel yu ma sa pedu yu egbael sa langun igsugù i Nemula. ¹²Keanggan yu dé enù ka duen sa mepion eg-angat-angatan yu diyà si Nemula. Apiya di pa duen sa kelikutan yu ini egoh di, pebagel yu doo sa pedu yu egtigkel. Owoy simbà yu ma takà diyà si Nemula. ¹³Tabangi yu ma sa medoo duma yu epgigtuu amuk duen sa kulang da. Owoy amuk duen etaw egtebow kedu mediyù dò, pegemow yu kagda.

¹⁴Na, amuk duen etaw egpelihay keniyu, yoko egtubad duu, dodox simbai yu polo anì metabangan i Nemula. ¹⁵Amuk duen duma ta meanggan, mekeunut ki ma meanggan. Amuk egkebukul da, mekeunut ki ma mebukul. ¹⁶Seunuten ta sa pedu ta langun, kita i etaw epgigtuu. Yoko egpedakel duu kiyu i, dodox unuti yu polo sa etaw épê tukéey egkegaga. Yoko egpenemdem duu kiyu daa sa milantek etaw.

¹⁷Apiya di pa duen etaw egbael medaet diyà keniyu, yoko egsulì duu. Dodox udes yu polo bael sa mepion kenà sa duma yu metuuwan. ¹⁸Baeli yu sa taman sa egkegaga yu egbael anì melanih sa keugpà yu langun. ¹⁹O medoo duma ku eghiduwan ku, yoko egsulì duu sa etaw egbael medaet diyà keniyu, enù ka si Nemula polo sa migtamay kenagda. Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di, “Aken sa sumulì, owoy aken sa migtamay sa etaw egbael medaet diyà keniyu.”^o ²⁰Huenan di, ini sa baelan ta anì mekeiling ki sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Amuk egpeketues sa kuntelà ko, pekaen ko;
owoy amuk eglupahan, peinem ko.

◦ 12:19 Basa ko Dutilonomiyu 32:35

Amuk hediya sa baelan ko,

tigtu memalaan danà sa binaelan di medaet diyà keniko.”^p

²¹ Amuk egbaelan sa etaw sa medaet diyà keniyu, yoko egsulì duu. Enù ka amuk sumulì ki, metabanan ki danà di mesesumpat sa medaet. Dodox amuk mepion sa baelan ta diyà kenagda, tumaban ki diyà sa medaet danà sa mepion egbaelan ta.

Adatan Ta Sa Etaw Épê Egkegaga Egsabà Sa Tanà

13 ¹Na, ini ma sa isasà ku diyà keniyu, pangunut yu langun diyà sa gibilenu egsabà tanà, enù ka endà duen etaw épê egkegaga egsabà tanà amuk endà begayan i Nemula duu. Duen egkegaga sa etaw diyà tanà ini ego di danà sa uyot i Nemula. ²Amuk duen etaw egtipay diyà sa gibilenu, egtipay ma dé diyà sa uyot i Nemula, huenan di mepigtamayan i Nemula ma doo. ³Dodox amuk mepion sa egbaelan ta, endà duen sa pesuwan ta egkelimedangan diyà sa etaw épê egkegaga. Dodox melimedangan polo sa etaw egbael medaet. Huenan di, amuk ungayà yu endà melimedangan yu, baeli yu polo sa mepion anì metuuwan da diyà keniyu. ⁴Lagà egsugùsuguen i Nemula sa etaw épê egkegaga, enù ka eggalebek da anì kumelanh sa keugpà ta. Dodox amuk medaet sa egbaelan yu, kelimedangi yu doo kagda enù ka tigtu pigtamayan da kiyu, enù ka lagà da ma sa egsugùsuguen i Nemula. ⁵Huenan di, pangunut yu dé diyà sa gibilenu egsabà tanà. Endà mepion di amuk iya daa sa pesuwan yu egpangunut anì mekeiwod yu sa kepigtamay i Nemula, dodox pangunut yu polo enù ka netiigan yu iya sa mepion egbaelan.

⁶Hediya ma, bayadan ta sa eg-etuken sa gibilenu diyà kenita. Enù ka amuk egbaelan da sa galebek da, egpekepangunut da doo diyà sa ipebael i Nemula diyà kenagda. ⁷Huenan di, bayadi yu dé sa langun balangan eg-etuken sa gibilenu diyà keniyu, owoy adati yu ma dé sa etaw épê egkegaga egsabà tanà.

Ini Sa Mepion Adat Ta Diyà Sa Duma Ta

⁸Na, amuk duen sa utang yu diyà sa duma yu, bayadi yu dé amuk meuma sa atas yu. Dodox mepion amuk iya daa sa utang ta diyà kenagda sa kehidu ta, enù ka amuk tigtu eghiduwan ta kagda, egpangunut ki doo diyà sa langun uledin i Nemula. ⁹Duen sa uledin di igsugkow i Mosis egoh anay, guwaen di, “Yoko ebbigà ya, owoy yoko eg-imatay ya etaw, owoy yoko egpenakaw wa, owoy yoko egkeima duu sa medoo langun taman duma ko.” Duen ma sa medoo duma uledin di, dodox amuk eghiduwan yu sa duma yu éhê sa kehidu ko keniko, pangunutan yu doo

^p 12:20 Basa ko Milantek Kagi 25:21-22

sa langun uledin igsugkow i Mosis. ¹⁰ Enù ka amuk eghiduwani ta sa duma ta, endà mekebael ki medaet diyà kenagda. Huenan di, amuk eghiduwani ta sa duma ta, egpangunutan ta doo sa langun uledin i Nemula.

¹¹ Na, sehiduway ki dé enù ka netiigan ta medapag dé temù sa agdaw egoh ta mealukan. Uman pa medapag ini egoh di diyà sa kedapag di egoh ta anay egpigtuu. Huenan di, meked ki eg-iling sa etaw lagà egtudug, dodox ilingan ta polo sa etaw egtulik egpangunut diyà sa ungayà i Nemula. ¹² Amuk egpeligad a sa keangat ta sa kepelikù i Kelistu, lagà meelut dé buyu sa sigep, buyu dé sumimag. Huenan di, kedanan ta dé sa langun egbaelan ta medaet, enù ka iya sa tegebael medaet sa etaw eg-ugpà diyà deleman. Dodox kita i etaw eg-ugpà diyà legdaw, baelan ta polo sa mepion, enù ka iya lagà kinemkem eg-uwit-uwiten ta sa mepion egbaelan ta. ¹³ Baelan ta dé sa mepion, enù ka iya sa adat sa etaw nelegdawan i Nemula. Huenan di, endà dé eg-unutan ta duu sa etaw takà eg-inem owoy egpehilu, owoy egbigà, owoy endà egkemalaan di egbigà. Endà ma sesigbolowoy ki, owoy endà ma metelam-am ki. ¹⁴ Dodox ilingan ta polo sa adat i Hesus Kelistu sa Datù ta. Owoy endà ma sagipaen ta duu sa medaet uyot sa tapay pedu ta.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Sa Adat Ta Diyà Sa Duma Ta Egpigtuu

14 ¹ Na, amuk duen sa duma yu melungoy pelà sa kepigtuu di, adati yu anì mekelapeg diyà keniyu. Yoko egsigbolow duu amuk tigesa sa adat di eg-unut diyà si Kelistu. ² Upama, amuk duen etaw meeles sa kepigtuu di, iya sa penemdem di mebaluy mekekaen sa langun balangan kaenen. Dodox sa etaw melungoy kepigtuu, guwaen di endà mebaluy di kumaen kaleni, huenan di tinabel daa sa isedà di. ³ Na, amuk egpekekaen yu sa langun kaenen, yoko egpeumàumà duu sa etaw egsedà tinabel daa. Hediya ma, amuk egsedà yu tinabel, yoko egsigbolow duu sa etaw egkaen kaleni, enù ka anan yu etaw i Nemula. ⁴ Endà mebaluy di sumigbolow ki sa adat sa liyu etaw, enù ka sa hagdi datù daa sa tumepeng kenagdi anì mehaa amuk mepion sa binaelan di ataw ka endà. Hediya ma, endà ma mebaluy di sumigbolow ki sa duma ta egpigtuu, enù ka si Nemula daa sa sumigbolow kenagdi, owoy egtabangan di doo kagdi anì mael mepion.

⁵ Hediya ma duen etaw egpigtuu guwaen di uman pa mapulù sa sebaen agdaw diyà sa medoo liyu agdaw. Dodox duen ma etaw guwaen di anan nesetepeng doo sa langun agdaw. Na, mepion amuk endà neduwa sa pedu sa uman sebaen etaw denu sa hagdi ukit eg-unut diyà si Nemula. ⁶ Enù ka amuk guwaen sa etaw tigtu mapulù sa sebaen agdaw, iya sa hagdi ukit eg-adat si Nemula. Hediya ma sa etaw egkaen kaleni, iya ma sa hagdi ukit eg-adat si Nemula enù ka egpesalamat ma diyà si Nemula danà sa langun kaenen di. Hediya ma sa etaw tinabel daa sa isedà di, iya ma sa hagdi ukit eg-adat si Nemula enù ka egpesalamat ma diyà si Nemula danà

sa kaenen di. ⁷Huenan di, pepionen ta sa langun egbaelan ta enù ka iya sa ukit ta eg-adat si Nemula. Enù ka iling ka nehagtay ki pelà ataw ka nematay ki dé, duen doo sa egsabà kenita si Nemula. ⁸Amuk nehagtay ki pelà, baelan ta sa uyot i Datù; dodox amuk nematay ki dé, iya ma sa uyot di denu kenita. Huenan di, iling ka nehagtay ki pelà ataw ka mematay ki, si Datù doo sa egsabà kenita. ⁹Enù ka iya sa pesuwan i Kelistu nematay owoy neenaw dema anì kagdi sa datù egsabà sa langun etaw egyptuu, iling ka sa etaw nehagtay pelà ataw ka nematay dé. ¹⁰Huenan di, endà mepion di amuk sigbolowen ta sa adat sa duma ta egyptuu, owoy endà ma mepion di amuk peumàumaan ta, enù ka meuma kani sa agdaw egoh ta tumigdeg langun diyà sa taengan i Nemula anì tepengan di kita. ¹¹Netiigan ta tuu iya wé enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Aken sa Datù melalù taman melugay.

Huenan di, lumigkued sa langun etaw diyà sa taengan ku kani, owoy oloen da ma aken i Nemula.”^q

¹²Na, amuk meuma iya wé, petigdegen i Nemula kita langun diyà sa taengan di anì tulonen ta diyà kagdi sa langun binaelan ta egoh ta pelà diyà tanà.

¹³Huenan di, yoko egsigbolow duu uman sa egbaelan sa duma yu egyptuu. Dodox tuliki yu polo sa adat yu anì endà duen sa egbaelan yu sa pesuwan sa duma ta meagak diyà salà. ¹⁴Na, danà i Datù Hésus eg-ugpà diyà kenak, netiigan ku endà duen sa kaenen hinawidan i Nemula. Dodox amuk egpenemdem sa etaw duen kaenen hinawidan i Nemula, hê medaet amuk kaenen di iya wé. ¹⁵Huenan di, amuk kaenen yu sa kaenen hinawidan i Nemula gaa, egpedaetan yu doo sa pedu sa duma yu egyptuu owoy lagà endà eghiduwan yu duu. Yoko egkaen duu sa kaenen medaet diyà sa kehaa sa duma yu anì endà meagak da diyà salà, enù ka kagda ma sa etaw tinigtawan i Kelistu egoh di nematay diyà sa kayu ighbugsud. ¹⁶Apiya di pa endà medaet iya wé kaenen diyà keniyu, tapay doo medaet diyà sa duma yu egyptuu, huenan di yoko egkaen duu anì endà duen etaw sumigbolow keniyu danà sa egbaelan yu. ¹⁷Enù ka kita i etaw egpelapeg diyà sa kedadù i Nemula, beken iya sa pedakelen pedu ta sa kaenen ta ataw ka sa inemen ta, dodox pedakelen ta polo sa adat ta metiengaw owoy sa pedu ta melanih owoy sa kekeanggan ta danà sa Metiengaw Suguy di eg-ugpà diyà kenita. ¹⁸Amuk hediya sa keunut ta diyà si Kelistu, metuuwan doo Nemula i diyà kenita owoy metuuwan ma sa medoo etaw diyà sa adat ta.

¹⁹Huenan di, pepionen ta takà sa adat ta anì kumelanh sa keugpà ta owoy setabangay ki anì kumeeles sa kepigtuu ta langun. ²⁰Yoko egpedaet

^q 14:11 Basa ko Isayas 45:23

duu sa kepigtuu sa duma yu hinemilì i Nemula danà yu egkaen sa kaenen hinawidan i Nemula gaa. Tuu ma doo mebaluy mekaen ta sa langun balangan kaenen, dodox medaet amuk meagak sa etaw diyà salà danà ta egkaen sa hagda lii kaenen.²¹ Mepion polo amuk endà duen sa egbaelan ta sa pesuwan di mesalà sa duma ta epgigtuu. Amuk mesalà danà ta egkaen kaleni, endà dé kaenen ta duu uman. Amuk mesalà danà taeginem sa mekehilu, endà dé inemen ta duu uman. Sumalà dé sa egbaelan ta sa pesuwan sa duma ta mesalà, endà dé baelan ta duu uman.

²² Na, sumalà dé sa penemdem yu denu sa adat yu, yoko egpetiig duu diyà sa liyu etaw, enù ka enget doo amuk si Nemula daa sa meketiig iya wé. Tigtu meanggan sa etaw amuk endà duwa sa pedu di denu sa adat di.²³ Dodox amuk duwa sa pedu di denu sa kaenen di, nesalà doo diyà si Nemula amuk egkaenen di sa kaenen guwaen di dò nehawidan, enù ka neketipay diyà sa pedu di epgigtuu. Huenan di, sumalà dé sa egbaelan ta, mesalà ki doo amuk endà nekeunut sa kepigtuu ta.

Nesesebaen Ki Danà Ta Egsehiduway

15 ¹Na, kita i etaw meeles sa kepigtuu ta, ini sa mepion baelan ta, petaesen ta sa tali ta diyà sa duma ta melenek kepigtuu. Endà mepion di amuk iya daa sa penemdem ta sa nita daa ungayà.² Dodox penemdem ta polo sa meketabang diyà sa duma ta anì kumeelles ma sa hagda kepigtuu.³ Ilingan ta Kelistu i, enù ka endà pinenemdem di duu sa hagdi daa ungayà. Tuu iya wé enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat pinelagà ku sa kagi i Kelistu, guwaen di, “O Nemula, sa langun kagi da egsumbung keniko, iya ma sa isumbung da kenak.”^r ⁴Na, iya sa pesuwan di igpesulat sa kagi i Nemula egoh anay anì metulù ki owoy endà ma mesemek ki mangat-angat sa mepion sakemen ta kani danà sa ketaes tali ta owoy danà sa pedu ta migkepion egoh ta egbasa sa kagi di igpesulat.

⁵ Na, si Nemula sa egpebagel pedu ta owoy sa egbegay kenita egkegaga anì meketigkel ki diyà sa kelikutan. Egssimbà a anì sesebaenen di sa pedu yu iling sa uyot i Hésus Kelistu denu sa etaw di.⁶ Amuk hediya, mesesebaen yu dé umolò diyà si Nemula sa Emà i Hésus Kelistu sa Datù ta.

Ini Denu Sa Kepigtuu Etaw Beken Hudiyu

⁷Huenan di, lapegi yu dé sa duma yu epgigtuu, lagà sa egoh i Kelistu miglapeg keniyu diyà sa etaw di, anì meolò Nemula i.⁸ Tuu ini i egtulonen ku diyà keniyu. Pineangay i Nemula Kelistu i diyà kenami i etaw Hudiyu anì ipetiig di sa egoh di neketuu dé sa igaipasad di diyà sa tupù ké. Huenan di, netiigan ta kesaligan sa langun kagi i Nemula.

^r 15:3 Basa ko Isalem 69:9

⁹Pineangay di ma kagdi diyà tanà anì mekeolò ma sa etaw beken Hudiyu diyà si Nemula, enù ka iglapeg di ma kagda diyà sa medoo etaw eghiduwani di. Enù ka duen sa kagi i Nemula igpesulat pinelagà ku sa kagi i Kelistu, guwaen di,

“O Nemula, tigtu eg-oloon ké kuna i sa medoo etaw beken Hudiyu.

Owoy egduuyuy ké ma eg-olò keniko.”^s

¹⁰Ini ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Kiyu i etaw beken Hudiyu,

unut yu ma keanggan diyà sa medoo etaw hinemilì i Nemula.”^t

¹¹Duen ma sa kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Kiyu i etaw beken Hudiyu, olò yu Nemula i.

Owoy sa langun etaw, olò yu ma kagdi i.”^u

¹²Ini ma sa kagi igsulat i Isayas sa tegesugkow i Nemula, guwaen di,

“Dumuen sa tugod i Hési tumebow kani sa datù sumabà sa medoo etaw beken Hudiyu,

owoy kagdi sa tegealuk eg-angat-angatan da.”^v

¹³Na, egsimbà a anì meanggan yu temù owoy kumelanih ma sa pedu yu danà sa kepigtuu yu diyà kenagdi, anì kumeeles ma sa pedu yu mangat-angat danà sa egkegaga sa Metiengaw Suguy di, enù ka si Nemula sa keduwan sa langun mepion eg-angat-angatan ta.

Ini Denu Sa Ketegudon I Pabelo Diyà Etaw Beken Hudiyu

¹⁴Na, o medoo duma ku epgigtuu, netiigan ku doo tigtu mepion sa adat yu owoy netulù yu dé sa kagi i Nemula, huenan di mekegaga yu dé setuluay. ¹⁵Gasama iya, endà memalaan a diyà siini kagi ku, enù ka ipetulengtuleng ku keniyu sa tapay dé netiigan yu. Endà memalaan a egtulù enù ka binegayan a i Nemula egkegaga ¹⁶anì aken sa egsugùsuguen i Hésus Kelistu takà tumulù sa Mepion Tegudon diyà sa medoo etaw beken Hudiyu. Danà ku eg-uwit-uwit siini Tegudon kedu diyà si Nemula, lagà a sa etaw tegeimatay hinagtay ibegay diyà si Nemula, enù ka iya lagà sa ibegay ku diyà kenagdi sa medoo etaw beken Hudiyu migpigtuu. Netuuwan ma Nemula i diyà sa egbaelan ku, enù ka pinetiengaw di dé kagda danà sa Metiengaw Suguy di migkedan sa salà da.

¹⁷Na, danà sa ketabang i Hésus Kelistu diyà kenak, endà egsagàsagà a egtulon denu sa langun egbaelan ku diyà sa galebek i Nemula. ¹⁸Endà ma egpeolòlòlò a denu sa egbaelan ku, dodoo endà ma memalaan a egtulon sa binaelan i Kelistu diyà kenak, enù ka duen dé etaw beken Hudiyu epgigtuu da diyà si Nemula danà ku egtulù kenagda owoy danà sa adat

^s 15:9 Basa ko Isalem 18:49 ^t 15:10 Basa ko Dutilonomiyu 32:43 ^u 15:11 Basa ko Isalem 117:1 ^v 15:12 Basa ko Isayas 11:10

ku hinaa da. ¹⁹Eggiftuu da ma danà sa medoo egkegaipan etaw owoy sa medoo panduan, owoy danà ma sa egkegaga sa Metiengaw Suguy i Nemula. Huenan di, taman sa egkegaga ku, takà a egtulù sa Mepion Tegudon denu si Kelistu diyà sa langun menuwa, edung diyà menuwa Hélusalém taman nekeuma a diyà sa medoo menuwa diyà uwang tanà Ililikom dutu mediyù dò. ²⁰Enù ka ungayà ku takà a tumulù sa Mepion Tegudon diyà sa medoo etaw endà pa nekedineg denu si Hésus Kelistu, enù ka meked a tumegudon diyà sa medoo tinulù sa liyu etaw. ²¹Na, danà sa ketegudon ku, neketuu dé siini kagi i Nemula igpesulat, guwaen di,

“Sa medoo etaw endà pa tinulonon da denu kenagdi,
humaa da doo kani.

Owoy sa medoo etaw endà pa nekedineg,
metiigan da doo kani.”^w

Migtulon Pabelo I Sa Ungayà Di Mangay Loma Dò

²²Na, danà ku takà egtegudon diyà sa medoo menuwa, huenan di endà pa mekeangay a diyà keniyu. ²³Dodoo neubus dé sa egbaelan ku dahini, owoy medoo dé gepalay sa ungayà ku lumengen diyà keniyu, huenan di mekeangay a diyan. ²⁴Ungayà ku mangay a dutu tanà Espaniya dò, dodoo muna a pelawà mukit diyan. Amuk kumegaen sa pedu ku danà sa keselengenay ta, lumagbas a dutu Espaniya dò. Owoy mepion ma amuk dumuen sa tukéey tabang yu kenak diyà sa keipanaw ku. ²⁵Dodoo egoh ku endà pa eg-angay diyan, muna a pelawà mangay Hélusalém dò anì umuwit a tabang diyà sa medoo duma ta eggiftuu dutu. ²⁶Enù ka sa medoo etaw eggiftuu dahini diyà sa uwang Masidoniya owoy uwang Akaya, ipeuwit da diyà kenak sa tabang da diyà sa etaw pubeli eggiftuu dutu Hélusalém dò. ²⁷Tigtu meiyap da tumabang sa etaw Hudiyu dutu, owoy mepion ma iya wé, enù ka duen lagà sa dakel utang da diyà kenagda danà sa etaw Hudiyu mig-uwit sa kagi i Nemula diyà sa etaw beken Hudiyu. Huenan di, mepion amuk ipeuwit da sa tabang da dutu siedò medoo Hudiyu pubeli. ²⁸Amuk meubus a humated dutu siini pilak itabang kenagda, iya a pelà mipanaw mangay Espaniya dò owoy tumuluy a mukit diyan. ²⁹Amuk tumebow a diyan, metiigan ku tigtu ki meanggan langun, enù ka metabangan ki danà sa Mepion Tegudon denu si Kelistu.

³⁰O medoo duma ku eggiftuu, ini sa egpegeniyen ku diyà keniyu danà ta eg-unut diyà si Hésus Kelistu sa Datù ta owoy danà ma sa kesehiduway ta igbegay sa Suguy i Nemula kenita. Tabangi yu aken egsimbà diyà si Nemula ³¹anì alukan di aken diyà sa medoo etaw endà eggiftuu dutu uwang Hudiyu dò. Owoy simbai yu ma anì metuuwan sa medoo etaw

^w 15:21 Basa ko Isayas 52:15

egpigtuu dutu danà ku eg-uwit siini tabang diyà kenagda. ³² Amuk meubus iya wé owoy amuk iya sa uyot i Nemula, tigtu a meanggan amuk mekeangay a diyà kenyu owoy kumebagel ma sa pedu ku danà ta egselengenay. ³³ Na, egsimbà a anì tabangan i Nemula kiyu langun, enù ka kagdi sa keduwan sa melanih pedu ta. Amin.

Egtulon Pabelo I Sa Mepion Pedu Di Diyà Kenagda

16 ¹Na, iya sa bayi eg-uwit siini sulat ku diyà kenyu, si Pibi. Kagdi sa duma ta egpigtuu, owoy kagdi ma sa tegetabang diyà sa umpungan i Hésus diyà sa menuwa Séngkeliya. ² Amuk tumebow diyan, salui yu danà sa kepigtuu di diyà si Datù, enù ka iya sa mepion adat ta diyà sa duma ta egpigtuu. Amuk duen sa kulang di, tabangi yu ma, enù ka tinabangan di dé sa medoo liyu etaw egpigtuu owoy tinabangan di ma aken.

³ Na, ipetulon ku sa mepion pedu ku diyà si Akay Akila owoy sa sawa di si Pelisila, enù ka kagda sa duma ku egbael sa galebek igsugù i Hésus Kelistu. ⁴Danà da migtabang kenak egoh anay, buyu da ma nematay. Huenan di, beken aken daa sa eg-olò si Nemula danà da migtabang kenak, dodox eg-olò ma sa medoo umpungan i Hésus etaw beken Hudiyu.

⁵ Na, ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa langun etaw egsimbà diyà sa dalesan i Akila.

Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa loyuk ku eghiduwan ku, si Ipanito. Kagdi sa anay etaw egpigtuu diyà si Kelistu dutu uwang Asiya dò.

⁶ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Maliya, enù ka megelol eggalebek anì egtabangan di kiyu.

⁷ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Andeloniko owoy si Hunias. Kagda sa duma ku etaw Hudiyu owoy sa duma ku nebilanggu egoh anay. Kagda ma sa salu i Hésus eglalag owoy kagda sa muna diyà kenak egpigtuu diyà si Kelistu.

⁸ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Akay Ampeliato, sa loyuk ku eghiduwan ku egpigtuu diyà si Datù.

⁹ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Ulbano, sa duma ké eggalebek diyà si Kelistu. Owoy ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa loyuk ku eghiduwan ku, si Estakis.

¹⁰ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Apilis. Apiya di pa egkepelihay, mebagel doo egpangunut diyà si Kelistu. Owoy ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa malayan i Alistobulos.

¹¹ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa duma ku etaw Hudiyu, si Hélodian. Owoy ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa medoo etaw egpigtuu diyà sa malayan i Nalsiso.

¹² Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa duwa bayi, si Telipina owoy si Teliposa. Megelol da egbael sa uyot i Datù.

Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Pélsis, sa bayi eghiduwan ta langun. Megelol egpangunut diyà sa ipebael i Datù diyà kagdi.

¹³ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Lupo. Miglag sa kepangunut di diyà si Datù. Owoy ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà sa inay di, enù ka tigtu mepion sa adat di diyà kenak lagà sa naken ma inay.

¹⁴ Ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Asinkelito, owoy si Paligon, owoy si Hélmis, owoy si Patelobas, owoy si Hélmas, owoy sa langun duma ta eg-unut kenagda egpigtuu. ¹⁵ Owoy ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà si Pilologo owoy si Huliya sawa di, owoy si Niliyo owoy sa tebay di, owoy si Olimpas, owoy sa langun duma da etaw i Nemula.

¹⁶ Na, amuk mesetipon yu, kiyu i etaw egpigtuu, pehauwi yu sa kesehiduway yu.^x Na, sa langun etaw diyà sa umpungan i Hésus dahini, ipetulon da ma sa mepion pedu da diyà keniyu.

Ini Sa Sabuhanan Kagi I Pabelo

¹⁷ Na, o medoo duma ku egpigtuu, ini sa issasà ku diyà keniyu. Tuliki yu siedò medoo etaw egbogo keniyu enù ka ungayà da endà mesesebaen sa pedu yu owoy medaetan ma sa kepigtuu yu. Endà ma eg-unutan da duu sa tuu tegudon sinakem yu, huanan di iwod yu dé kagda. ¹⁸ Endà egpangunut da diyà si Kelistu sa Datù ta, enù ka eg-unutan da sa hagda daa ungayà. Tigtu da metiig egpetolol sa kagi da anì meakalan sa langun etaw endà egpeketaig.

¹⁹ Na, nedineg sa langun etaw sa kepangunut yu diyà sa igsugù i Nemula, owoy tigtu neanggan ku ma iya wé. Ungayà ku tigtu metiigan yu sa mepion egbaelan anì mangunut yu daa diyà sa metudà adat anì endà ma dé melayaman yu duu sa medaet egbaelan. ²⁰ Na, si Nemula sa egpelanih pedu ta, kagdi sa tumabang keniyu anì tigtu yu mekeatu diyà si Satanás.

Na, egsimbà a anì mekehaa yu sa mepion ketabang ipeuloy i Hésus sa Datù ta.

²¹ Na, si Timotiyu sa duma ku egtegudon, ipetulon di sa mepion pedu di diyà keniyu. Hediya ma sa medoo duma ku Hudiyu, si Lusiy owoy si Hason owoy si Sosipatelo, ipetulon da ma sa mepion pedu da diyà keniyu.

²² Aken si Tikiko sa pinesulat i Pabelo ini i sulat, ipetulon ku ma sa mepion pedu ku diyà keniyu, enù ka aken ma sa duma yu egpigtuu diyà si Datù.

²³ Na si Gayu, ipetulon di ma sa mepion pedu di diyà keniyu. Kagdi sa épê siini dalesan kenà ku eg-ugpà, owoy takà egkesetipon sa umpungan i Hésus diyà sa dalesan di.

^x **16:16** Mebaluy ma guwaen di, “Ingadeki yu sa medoo duma yu egpigtuu danà sa kehidu yu kenagda.”

Hediya ma si Akay Ilasto, sa tegeipat pilak diyà siini dakel menuwa, ipetulon di ma sa mepion pedu di diyà keniyu. Diya ma si Kuwalto sa duma ta egpigtuu, ipetulon di ma sa mepion pedu di diyà keniyu.

²⁴ [Na, egsimbà a anì mekehaa yu sa mepion ketabang ipeuloy i Hésus Kelistu sa Datù ta. Amin.]

Meolò Nemula I

²⁵ Na, tigtu meolò ta Nemula i, enù ka kagdi sa mekegaga peeles sa kepigtuu yu danà sa Mepion Tegudon denu si Hésus Kelistu igtulù ku owoy danà sa tegudon iglidung egoh anay. ²⁶ Dodoo, endà dé iglidung di ini egoh, enù ka igpetiig i Nemula dé diyà sa langun etaw danà sa igsulat sa medoo tegesugkow di egoh anay. Igsugù i Nemula, sa melalù taman melugay, anì ipetiig ta sa tegudon diyà sa langun etaw diyà siini sinukub langit anì mekepigtuu da owoy mangunut da ma diyà kenagdi. ²⁷ Kagdi daa sa Nemula tigtu milantek. Huenan di, meolò kagdi i taman melugay danà i Hésus Kelistu. Amin.

Na, taman iya daa sa kagi ku. *Si Pabelo*